DZIENNIK USTAW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 2 października 1993 r. **Nr 90**

TREŚĆ:
Poz.:

OBWIESZCZENIE

416 — Ministra Finansów z dnia 26 lipca 1993 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych 1633

416

OBWIESZCZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 26 lipca 1993 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

1. Na podstawie art. 16 ustawy z dnia 6 marca 1993 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 127) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 80, poz. 350), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

1) ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. Nr 100, poz. 442),

2) ustawą z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 21, poz. 86),

3) ustawą z dnia 29 lipca 1992 r. o grach losowych i zakładach wzajemnych (Dz. U. Nr 68, poz. 341),

4) ustawą z dnia 30 października 1992 r. o ochronie topografii układów scalonych (Dz. U. Nr 100, poz. 498),

5) ustawą z dnia 6 marca 1993 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 127),

6) ustawą z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje:

1) art. 46—51 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 80, poz. 350), które stanowią:

„Art. 46. W ustawie z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym (Dz. U. z 1989 r. Nr 27, poz. 147 i Nr 74, poz. 443 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30, Nr 35, poz. 155 i Nr 60, poz. 253) w art. 9 w ust. 1 pkt 22 otrzymuje brzmienie:

«22) przychody podatników zatrudniających osoby niepełnosprawne w zakresie i na zasadach określonych w odrębnej ustawie o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych,».

Art. 47. W ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z 1987 r. Nr 12, poz. 77, z 1989 r. Nr 3, poz. 12, Nr 35, poz. 192 i Nr 74, poz. 443, z 1990 r. Nr 21, poz. 126 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 23 skreśla się,

2) w art. 26 skreśla się pkt 6.

Art. 48. W ustawie z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267, z 1984 r. Nr 52, poz. 268 i 270, z 1986 r. Nr 1, poz. 1, z 1989 r. Nr 35, poz. 190 i 192, z 1990 r. Nr 10, poz. 58 i 61, Nr 36, poz. 206, Nr 66, poz. 390 i Nr 87, poz. 506 oraz z 1991 r. Nr 7, poz. 24) w art. 107 wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 1 po wyrazach «Organ rentowy» dodaje się wyrazy «— po odliczeniu należnego podatku dochodowego —»,

2) w ust. 3 po wyrazach «Świadczenia alimentacyjne» dodaje się wyrazy «— po odliczeniu należnego podatku dochodowego —».

Art. 49. W ustawie z dnia 24 października 1986 r. o zakładowych funduszach socjalnym i mieszkaniowym w jednostkach gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z 1990 r. Nr 58, poz. 343) w art. 4 i w art. 7 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

«2a. W 1992 r. podstawę odpisów, o których mowa w ust. 2, zwiększa się o 20%.»

Art. 50. W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 1991 r. Nr 49, poz. 216) w art. 9 w ust. 1 pkt 11 otrzymuje brzmienie:

«11) dochody podatników zatrudniających osoby niepełnosprawne w zakresie i na zasadach określonych w odrębnej ustawie o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych,».

Art. 51. W ustawie z dnia 9 maja 1991 r. o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 46, poz. 201) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 7 otrzymuje brzmienie:

«Art. 7. Wpłaty, o których mowa w art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 2, nie stanowią kosztu uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym.»;

2) w art. 8:

a) w ust. 1 wyrazy «art. 4 i art. 6 ust. 2» zastępuje się wyrazami «art. 4, art. 6 ust. 2, art. 17 ust. 3 i art. 20 ust. 3 pkt 1»,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

«2. Zakłady pracy dokonują wpłat, o których mowa w art. 4 ust. 1, art. 6 ust. 2, art. 17 ust. 1 i w art. 20 ust. 3, w terminie do dnia 20 następnego miesiąca po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności powodujące powstanie obowiązku wpłat, składając równocześnie Zarządowi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych deklarację według ustalonego wzoru.»,

c) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

«3. Od decyzji Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dotyczących wpłat, o których mowa w art. 4 ust. 1, art. 6 ust. 2, art. 17 ust. 3 i art. 20 ust. 3 pkt 1, zakładom pracy przysługuje odwołanie do Ministra Pracy i Polityki Socjalnej.»;

3) w art. 17 w ust. 1 wyrazy «w podatku dochodowym, podatku od płac lub od wynagrodzeń» zastępuje się wyrazami «w podatku dochodowym i w podatku od płac»,

4) w art. 20 dotychczasowy ust. 4 oznacza się jako ust. 5 i dodaje nowy ust. 4 w brzmieniu:

«4. Termin przekazania środków, o których mowa w ust. 3 oraz w art. 17 ust. 3, ustala się na 20 dzień każdego miesiąca następującego po miesiącu, za który przysługują zwolnienia podatkowe.»;

5) w art. 22 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

«4. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Ministrami Finansów oraz Zdrowia i Opieki Społecznej, w drodze rozporządzenia, określa zasady wykorzystywania środków funduszu rehabilitacji oraz tryb ustalania zakładowego regulaminu wykorzystywania tych środków.»

2) art. 59 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. Nr 100, poz. 442), który stanowi:

„Art. 59. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 8 ust. 2 i 3, art. 9 ust. 3, art. 10, art. 40 i art. 57 ust. 1, które wchodzą w życie z dniem ogłoszenia.",

3) art. 41 i 42 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 21, poz. 86), które stanowią:

„Art. 41. Minister Finansów ogłosi w Dzienniku Ustaw jednolite teksty ustaw, o których mowa w art. 30, 32 i 35, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

Art. 42. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1992 r., z wyjątkiem art. 30 i 33, które wchodzą w życie z dniem ogłoszenia.",

4) art. 66 ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach losowych i zakładach wzajemnych (Dz. U. Nr 68, poz. 341), który stanowi:

„Art. 66. Ustawa wchodzi w życie po upływie 90 dni od dnia ogłoszenia.",

5) art. 48 ustawy z dnia 30 października 1992 r. o ochronie topografii układów scalonych (Dz. U. Nr 100, poz. 498), który stanowi:

„Art. 48. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.",

6) art. 15 i 17 ustawy z dnia 6 marca 1993 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 127), które stanowią:

„Art. 15. 1. Podatnicy, którzy zawarli umowy określone w art. 14 ust. 4 i art. 23 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy wymienionej w art. 1 oraz w art. 12 ust. 4a i art. 16 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy wymienionej w art. 2 przed dniem ogłoszenia ustawy, obowiązani są w terminie 14 dni od tej daty zawiadomić urzędy skarbowe, właściwe ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę podatnika, o zawarciu takich umów i przesłać tym urzędom ich wykazy, zawierające dane dotyczące stron umów, rodzaju i wartości transakcji określonej w umowie oraz okresu, na jaki umowa została zawarta. Przepisy stosuje się do umów zawartych, licząc od dnia ogłoszenia ustawy. Do umów zawartych przed dniem ogłoszenia ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Przepisy art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy wymienionej w art. 1 oraz art. 16 ust. 1 pkt 4 ustawy wymienionej w art. 2 stosuje się do podatników, którzy nabyli lub przyjęli do używania samochody, licząc od dnia ogłoszenia ustawy.

3. Przepisy art. 39 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1 stosuje się do dochodów podatnika uzyskanych począwszy od 1993 r.

4. Przepis w zakresie dotyczącym skreślenia w art. 54 ust. 4 ustawy wymienionej w art. 1 oraz przepisy art. 27 ust. 1 i 2 ustawy wymienionej w art. 2 mają zastosowanie również do opodatkowania dochodów i rozliczenia podatku za rok 1992.

5. W latach 1993—1995 do kosztów uzyskania przychodów w bankach zalicza się tworzone zgodnie z przepisami prawa bankowego rezerwy na pokrycie wierzytelności (bez odsetek) z tytułu udzielonych pożyczek (kredytów) dłużnikom postawionym w stan upadłości lub likwidacji albo których miejsce pobytu nie jest znane.

6. Wydatki ponoszone w roku podatkowym na nabycie lub objęcie akcji (udziałów)

albo na zakup obligacji, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 10 ustawy wymienionej w art. 1, odlicza się od dochodu pod warunkiem, że do dnia 31 grudnia 1995 r. podatnik nie dokona ich zbycia.

7. Wolne od podatku są dochody z tytułu udziału w spółce wydatkowane w roku podatkowym na nabycie udziałów (akcji) lub na zakup obligacji, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 9 ustawy wymienionej w art. 2, pod warunkiem że do dnia 31 grudnia 1995 r. podatnik nie dokona ich zbycia.
8. W okresie do dnia 5 lipca 1993 r. nie uważa się za koszty uzyskania przychodów, o których mowa w art. 23 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1 oraz w art. 16 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 2, podatku obrotowego od nadmiernych ubytków produktów i zawinionych ubytków produktów.
9. W przypadku spółek przejmujących do odpłatnego korzystania mienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanych części na podstawie przepisów o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, przepis art. 47 ustawy wymienionej w art. 6 stosuje się od dnia przejęcia tego mienia na własność spółki."

„Art. 17. Ustawa wchodzi w życie:

1) z dniem ogłoszenia w zakresie przepisów:
   — art. 1 pkt 9 lit. e i pkt 15 (dotyczących art. 14 ust. 4 i 5, art. 23 ust. 1 pkt 2—4 oraz pkt 46 w części dotyczącej obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu),
   — art. 2 pkt 6 lit. g i h oraz pkt 10 (dotyczących art. 12 ust. 4a i 7 i art. 16 ust. 1 pkt 2—4 oraz pkt 51 w części dotyczącej obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu),
   — art. 10,
   — art. 14, 15 i 16,
2) z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1993 r. w zakresie przepisów:
   — art. 1 pkt 1—8, pkt 9 lit. a—c i d (z wyjątkiem części dotyczącej oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług), pkt 10, 11, 13, 14, pkt 15 (z wyjątkiem art. 23 ust. 1 pkt 2—4 i pkt 43—44 oraz pkt 46 w części dotyczącej obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu), pkt 16, 17 lit. a i c, pkt 18, pkt 20—28, pkt 29 lit. a (z wyjątkiem art. 41 ust. 1 pkt 3 i 4), lit. b, c, d, pkt 30—36,
   — art. 2 pkt 1—5, pkt 6 lit. a—e, f (z wyjątkiem części dotyczącej oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług oraz pkt 9 i 10), pkt 7 lit. a i b, pkt 8 lit. a, pkt 9, pkt 10 (z wyjątkiem art. 16 ust. 1 pkt 2—4 i pkt 46—47 oraz pkt 51 w części dotyczącej obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu), pkt 11, pkt 12 lit. a, pkt 13—17,
   — art. 5,
   — art. 11 pkt 1, 3, 4,
   — art. 12 pkt 1,
   — art. 13,
3) z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 października 1992 r. w zakresie przepisów art. 12 pkt 2,
4) po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w zakresie przepisów:
   — art. 1 pkt 19 i pkt 29 lit. a (dotyczącego art. 41 ust. 1 pkt 3 i 4),
   — art. 8 i 9,
   — art. 11 pkt 2,
5) po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia w zakresie przepisów art. 3 i 4 oraz 6 i 7,
6) z dniem 5 lipca 1993 r. w zakresie przepisów:
   — art. 1 pkt 9 lit. d (w części dotyczącej oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług) i lit. e (w części dotyczącej dodania ust. 6), pkt 12, 15, 17 lit. b (dotyczących art. 14 ust. 3 pkt 4 i ust. 6, art. 20a, 23 ust. 1 pkt 43 i 44 i art. 26 ust. 1a),
   — art. 2 pkt 6 lit. f i h, 7 lit. c, 8 lit. b, 10, 12 lit. b (dotyczących art. 12 ust. 4 pkt 7 w części dotyczącej oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług oraz pkt 9 i 10 i ust. 8, a także art. 13 ust. 3, art. 14 ust. 4, art. 16 ust. 1 pkt 46 i 47 i art. 18 ust. 1a).",
7) art. 53 ustawy z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202), który stanowi:

„Art. 53. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 42 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1996 r."

Minister Finansów: *J. Osiatyński*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 26 lipca 1993 r. (poz. 416)

USTAWA

z dnia 26 lipca 1991 r.

o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Rozdział 1

Podmiot i przedmiot opodatkowania

Art. 1. Ustawa reguluje opodatkowanie podatkiem dochodowym dochodów osób fizycznych.

Art. 2. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

1) przychodów z działalności rolniczej, z wyjątkiem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej,
2)[1)] przychodów z gospodarki leśnej w rozumieniu ustawy o lasach,

[1)] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 21, poz. 86), która weszła w życie z mocą od dnia 1 stycznia 1992 r.

3)[2] przychodów podlegających przepisom o podatku od spadków i darowizn,

4)[2] przychodów wynikających z czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy.

2. Działalnością rolniczą w rozumieniu ust. 1 pkt 1 jest produkcja roślinna i zwierzęca, w tym również produkcja materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcja warzywnicza gruntowa, szklarniowa i pod folią, produkcja roślin ozdobnych, grzybów uprawnych i sadownicza, hodowla i produkcja materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcja zwierzęca typu przemysłowego fermowego oraz hodowla ryb.

3. Działami specjalnymi produkcji rolnej są: uprawy w szklarniach i ogrzewanych tunelach foliowych, uprawy grzybów i ich grzybni, uprawy roślin „in vitro", fermowa hodowla i chów drobiu rzeźnego i nieśnego, wylęgarnie drobiu, hodowla i chów zwierząt futerkowych i laboratoryjnych, hodowla dżdżownic, hodowla entomofagów, hodowla jedwabników, prowadzenie pasiek oraz hodowla i chów innych zwierząt poza gospodarstwem rolnym.

4. Ilekroć w ustawie jest mowa o gospodarstwie rolnym, oznacza to gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym.

5.[3] Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, w drodze rozporządzenia, określi:

1) okresy przetrzymywania zakupionych zwierząt i roślin, jakie muszą być zachowane, aby przetrzymywanie to uznać za działalność rolniczą w rozumieniu ust. 2,

2) które z wymienionych w ust. 3 rodzajów upraw i hodowli ze względu na ich rozmiary nie stanowią działu specjalnego produkcji rolnej.

Art. 3. 1. Osoby fizyczne, jeżeli mają miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub których czasowy pobyt w Rzeczypospolitej Polskiej trwa w danym roku podatkowym dłużej niż 183 dni, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swych dochodów bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów (nieograniczony obowiązek podatkowy).

2. Obowiązek podatkowy określony w ust. 1 nie dotyczy osób fizycznych przybyłych do Rzeczypospolitej Polskiej na pobyt czasowy w celu podjęcia zatrudnienia w zagranicznych przedsiębiorstwach drobnej wytwórczości, w spółkach utworzonych z udziałem podmiotów zagranicznych oraz oddziałach i przedstawicielstwach przedsiębiorstw i banków zagranicznych.

3. Od podatku dochodowego od dochodu uzyskanego ze źródeł przychodów położonych za granicą wolni są członkowie personelu przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych oraz inne osoby korzystające z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na podstawie umów lub powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych, jak również członkowie ich rodzin pozostający z nimi we wspólnocie domowej, jeżeli nie są obywatelami polskimi i nie mają stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 4. Osoby fizyczne, jeżeli nie mają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsca zamieszkania lub pobytu w rozumieniu art. 3 ust. 1, oraz osoby określone w art. 3 ust. 2 podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów z pracy wykonywanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie stosunku służbowego lub stosunku pracy, bez względu na miejsce wypłaty wynagrodzenia, oraz od innych dochodów osiąganych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (ograniczony obowiązek podatkowy).

Art. 5. Za terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu ustawy uważa się również znajdującą się poza morzem terytorialnym wyłączną strefę ekonomiczną, w której Rzeczpospolita Polska na podstawie prawa wewnętrznego i zgodnie z prawem międzynarodowym wykonuje prawa odnoszące się do badania i eksploatacji dna morskiego i jego podglebia oraz ich zasobów naturalnych.

Art. 6. 1. Małżonkowie podlegają odrębnemu opodatkowaniu od osiąganych przez nich dochodów.

2.[4] Małżonkowie podlegający obowiązkowi podatkowemu, o którym mowa w art. 3 ust. 1, między którymi istnieje wspólność majątkowa, pozostający w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy, mogą być jednak na wniosek wyrażony we wspólnym zeznaniu rocznym opodatkowani łącznie od sumy ich dochodów. W tym wypadku podatek ustala się na imię obojga małżonków w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy łącznych dochodów małżonków.

3. Zasada wyrażona w ust. 2 ma zastosowanie również, jeżeli jeden z małżonków nie osiąga dochodu lub osiąga dochody w wysokości nie powodującej obowiązku uiszczenia podatku.

4.[5] Podatek od osób samotnie wychowujących dzieci przez cały rok podatkowy może być ustalony na wniosek wyrażony w rocznym zeznaniu podatkowym w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy dochodów.

5.[5] Przez osobę samotnie wychowującą dzieci rozumie się rodzica albo opiekuna prawnego stanu wolnego: pannę, kawalera, osobę rozwiedzioną, wdowę oraz wdowca.

6.[5] Przepis ust. 4 stosuje się do rodzin, w których dochód na jedną osobę nie przekracza 2.500.000 zł miesięcznie.

7.[5] Zasada wyrażona w ust. 2 nie ma zastosowania, jeżeli jeden z małżonków ponosi straty w rozumieniu art. 9 ust. 2 i 3.

Art. 7. 1.[6] Dochody małoletnich dzieci własnych i przysposobionych, z wyjątkiem dochodów z ich pracy, stypendiów oraz dochodów z przedmiotów oddanych im do swobodnego użytku, dolicza się do dochodów rodziców lub dochodów osób, o których mowa w art. 6 ust. 4, chyba że rodzicom nie przysługuje prawo pobierania pożytków ze źródeł przychodów dzieci.

2. Jeżeli małżonkowie podlegają odrębnemu opodatkowaniu, dochody małoletnich dzieci dolicza się po połowie do dochodu każdego z małżonków.

Art. 8. Dochody z udziału w spółce nie będącej osobą prawną, ze wspólnej własności, wspólnego posiadania lub wspólnego użytkowania źródła przychodów opodatkowuje się osobno u każdej osoby w stosunku do jej udziału. W braku przeciwnego dowodu przyjmuje się, że udziały wspólników w dochodach są równe.

Art. 9. 1.[7] Opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów wymienionych w art. 21. Jeżeli podatnik uzyskuje dochody z więcej niż jednego źródła, przedmiotem opodatkowania w danym roku podatkowym jest, z zastrzeżeniem art. 24 ust. 3, art. 28, 29, 30 i 41 ust. 3, suma dochodów ze wszystkich źródeł przychodów, po potrąceniu strat, z wyjątkiem strat ze źródeł przychodów, z których dochody są wolne od podatku dochodowego, oraz strat ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8.

---

[2] Według numeracji ustalonej przez art. 35 pkt 1 ustawy powołanej w przypisie 1.

[3] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 1993 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 127), której przepisy weszły w życie z mocą od dnia 1 stycznia 1993 r.

[4] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 3.

[5] Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 3.

[6] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy powołanej w przypisie 3.

[7] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 3.

2. Dochodem ze źródła przychodów, jeżeli przepisy art. 24 i 25 nie stanowią inaczej, jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania osiągnięta w roku podatkowym. Jeżeli koszty uzyskania przekraczają sumę przychodów, różnica jest stratą ze źródła przychodów.

3.[8] Jeżeli strata ze źródła przychodów jest wyższa niż dochody z pozostałych źródeł przychodów lub jeżeli podatnik poza źródłem przychodów, które przyniosło stratę, nie osiąga innych dochodów, stratę tę pokrywa się w równych częściach z dochodów uzyskanych z tego źródła w najbliższych, kolejno po sobie następujących trzech latach podatkowych.

4.[9] Przepis ust. 3 ma zastosowanie do straty z działów specjalnych produkcji rolnej, jeżeli dochód z działów specjalnych produkcji rolnej przez okres następnych trzech kolejnych lat podatkowych ustalany jest na podstawie ksiąg.

Rozdział 2

Źródła przychodów

Art. 10. 1. Źródłami przychodów są:

1) stosunek służbowy, stosunek pracy, w tym również spółdzielczy stosunek pracy, członkostwo w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną, praca nakładcza, emerytura lub renta,
2) wykonywanie wolnego zawodu lub innej samodzielnej działalności o podobnym charakterze,
3) pozarolnicza działalność gospodarcza,
4) działy specjalne produkcji rolnej,
5) nieruchomości lub ich części,
6) najem, podnajem, dzierżawa, poddzierżawa oraz inne umowy o podobnym charakterze, w tym również dzierżawa, poddzierżawa działów specjalnych produkcji rolnej oraz gospodarstwa rolnego lub jego składników na cele nierolnicze albo na prowadzenie działów specjalnych produkcji rolnej,
7) kapitały pieniężne i prawa majątkowe,
8) sprzedaż, z zastrzeżeniem ust. 2:
   a) nieruchomości lub ich części oraz udziału w nieruchomości,
   b)[10] spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub użytkowego oraz wynikającego z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym,
   c) prawa wieczystego użytkowania gruntów,
   d) innych rzeczy

   — jeżeli sprzedaż nie następuje w wykonywaniu działalności gospodarczej lub została dokonana, w przypadku sprzedaży nieruchomości i praw majątkowych określonych pod lit. a)—c), przed upływem pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie lub wybudowanie, a innych rzeczy — przed upływem pół roku, licząc od końca miesiąca, w którym nastąpiło nabycie,
9) inne źródła.

2. Jeżeli podatnik korzystał na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 6 z odliczenia od dochodu wydatków poniesionych na budowę budynku mieszkalnego z przeznaczeniem znajdujących się w nim lokali mieszkalnych na wynajem, sprzedaż takiego budynku, jego części lub lokali stanowi źródło przychodów, gdy sprzedaż nastąpiła przed upływem dziesięciu lat licząc od końca roku podatkowego, w którym nastąpiło wybudowanie.

Art. 11. 1.[11] Przychodami, z zastrzeżeniem art. 14—19, art. 20 ust. 3 i art. 20a, są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń.

2. Wartość świadczeń w naturze, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 2 i 3, oblicza się na podstawie przeciętnych cen stosowanych w danej miejscowości w dacie osiągnięcia przychodu w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.

3.[12] Przychody w walutach obcych przelicza się na złote według kursów z dnia otrzymania lub postawienia do dyspozycji podatnika, ogłaszanych przez bank dewizowy, z którego usług korzystał podatnik, i mających zastosowanie przy kupnie walut.

Art. 12. 1.[13] Za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za nie wykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

2. Wartość pieniężną świadczeń w naturze ustala się według zasad określonych w odrębnych przepisach w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne pracowników.

3. Wartość innych nieodpłatnych świadczeń ustala się:

1) jeżeli przedmiotem świadczeń są usługi wchodzące w zakres działalności gospodarczej pracodawcy — według cen stosowanych wobec innych odbiorców niż pracownicy,
2) jeżeli przedmiotem świadczeń są usługi zakupione przez pracodawcę — według cen zakupu,
3) jeżeli przedmiotem świadczenia jest udostępnienie lokalu mieszkalnego — w wysokości równowartości czynszu, jaki przysługiwałby w razie zawarcia umowy najmu tego lokalu.

---

[8] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 3.

[9] Dodany przez art. 1 pkt 4 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 3.

[10] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 ustawy powołanej w przypisie 3.

[11] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 3.

[12] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 3.

[13] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 3.

3a.[14] Jeżeli świadczenia są częściowo odpłatne, przychodem podatnika jest różnica pomiędzy wartością tych świadczeń, ustaloną według zasad określonych w ust. 3, a odpłatnością ponoszoną przez podatnika.

4. Za pracownika w rozumieniu ustawy uważa się osobę pozostającą w stosunku służbowym, stosunku pracy, stosunku pracy nakładczej lub spółdzielczym stosunku pracy.

5. Nie wlicza się do przychodu osób wykonujących pracę nakładczą wartości surowców i materiałów pomocniczych dostarczonych przez te osoby oraz zwrotu poniesionych przez nie kosztów z tytułu transportu, zużytej energii, opału, konserwacji maszyn i urządzeń itp., jeżeli osoba, na rzecz której wykonywana jest praca nakładcza, wypłaca należność z tych tytułów w wyodrębnionej pozycji.

6. Za przychód z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną uważa się wszelkie przychody, o których mowa w art. 11, uzyskane przez członka spółdzielni lub jego domownika z tytułu wkładu pracy oraz innych tytułów przewidzianych w statucie spółdzielni, po wyłączeniu z tych przychodów udziałów w dochodzie podzielnym spółdzielni z tytułu działalności rolniczej, z wyjątkiem polegającej na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

7. Przez emeryturę lub rentę rozumie się łączną kwotę świadczeń emerytalnych i rentowych wraz ze wzrostami i dodatkami, z wyłączeniem dodatków rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz dodatków dla sierot zupełnych do rent rodzinnych.

8. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określi podstawowe zasady prowadzenia ewidencji w spółdzielniach, o których mowa w ust. 6, dla celów wyodrębnienia dochodu podzielnego z tytułu działalności rolniczej, z wyjątkiem polegającej na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej.

Art. 13. Za przychody z wykonywania wolnego zawodu lub z innej samodzielnej działalności, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, uważa się w szczególności:

1)[15] przychody z samodzielnie wykonywanej działalności w zakresie wolnych zawodów, w szczególności lekarzy wszystkich specjalności, techników dentystycznych, felczerów, położnych, pielęgniarek, prawników, ekonomistów, inżynierów, architektów, techników budowlanych, geodetów, rzeczników patentowych, tłumaczy oraz księgowych; jeżeli jednak przychody te są osiągane wyłącznie w warunkach i od podmiotów określonych w pkt 8, uważa się je za przychody z tytułu osobistego świadczenia usług, o których mowa w tym przepisie,

2) przychody z samodzielnie wykonywanej działalności artystycznej, literackiej, naukowej, oświatowej i publicystycznej, w tym z tytułu udziału w konkursach z dziedziny nauki, kultury i sztuki oraz dziennikarstwa, jak również przychody z uprawiania sportu,

3) przychody z działalności duchownych, osiągane z innego tytułu niż umowa o pracę,

4) przychody z działalności polskich arbitrów uczestniczących w procesach arbitrażowych z partnerami zagranicznymi,

5) wynagrodzenia otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich, bez względu na sposób powoływania tych osób, nie wyłączając odszkodowania za utracony zarobek,

6)[16] wynagrodzenia osób, którym organ władzy lub administracji państwowej albo samorządowej, sąd lub prokurator, na podstawie właściwych przepisów, zlecił wykonanie określonych czynności, a w szczególności wynagrodzenia biegłych w postępowaniu sądowym, dochodzeniowym i administracyjnym oraz inkasentów należności publicznoprawnych, a także przychody z tytułu udziału w komisjach powoływanych przez organy władzy lub administracji państwowej albo samorządowej,

7) wynagrodzenia otrzymywane przez osoby, niezależnie od sposobu ich powoływania, należące do składu zarządów, rad nadzorczych, komisji lub innych organów stanowiących osób prawnych,

8)[17] przychody z tytułu osobistego wykonywania usług, na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia zawartej z osobą prawną, jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, podmiotem gospodarczym dla potrzeb tego podmiotu lub właścicielem (posiadaczem) nieruchomości, w której lokale są wynajmowane, albo działającym w jego imieniu zarządcą lub administratorem dla potrzeb związanych z nieruchomością, jeżeli usługi te nie wchodzą w zakres działalności gospodarczej zleceniobiorcy wykonywanej na rzecz ludności.

Art. 14. 1. Za przychód z działalności gospodarczej uważa się kwoty należne z tytułu świadczeń dokonanych w ramach działalności, po wyłączeniu wartości zwróconych towarów, udzielonych bonifikat i skont.

1a.[18] Przychody w walutach obcych przelicza się na złote według kursów średnich z dnia uzyskania przychodu ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski. Jeżeli przychody wyrażone są w walutach obcych, a między dniem ich uzyskania i dniem faktycznego otrzymania występują różne kursy walut, przychody te odpowiednio podwyższa się lub obniża o różnice wynikające z zastosowania kursu kupna walut z dnia faktycznego otrzymania przychodów, ustalonego przez bank dewizowy, z którego usług korzystał uzyskujący przychód, oraz zastosowania kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia uzyskania przychodu.

1b.[18] Przychody z tytułu różnic kursowych od własnych środków lub wartości pieniężnych w walutach obcych związanych z działalnością gospodarczą ustala się jako różnicę między wartością tych środków obliczoną przy zastosowaniu kursu kupna walut z dnia faktycznego otrzymania przychodu oraz kursu kupna walut z dnia ich otrzymania albo kursu sprzedaży z dnia nabycia walut, ogłaszanego odpowiednio przez bank dewizowy, z którego usług korzystał podatnik.

---

[14] Dodany przez art. 1 pkt 7 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 3.

[15] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 3.

[16] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 3.

[17] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 3.

[18] Dodany przez art. 1 pkt 9 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 3.

2. Przychodem z działalności gospodarczej są również:

1) przychody ze sprzedaży całości lub części składników majątku związanego z wykonywaną działalnością, nie stanowiące majątku obrotowego i nie będących nieruchomościami lub prawami, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8,

2) otrzymane dotacje przedmiotowe,

3) różnice kursowe,

4)[19] otrzymane kary umowne,

5)[20] odsetki od środków na rachunkach bankowych utrzymywanych w związku z wykonywaną działalnością,

6)[20] wartość umorzonych zobowiązań, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 6, w tym z tytułu zaciągniętych kredytów (pożyczek),

7)[20] wartość zwróconych wierzytelności, które zostały, zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 20, odpisane jako nieściągalne albo na które utworzono rezerwy zaliczone uprzednio do kosztów uzyskania przychodów.

2a.[21] W razie zwrotu części wierzytelności, o których mowa w ust. 2 pkt 7, przychód ustala się proporcjonalnie do udziału zwróconej części wierzytelności w jej ogólnej kwocie.

3.[22] Do przychodów, o których mowa w ust. 1 i 2, nie zalicza się:

1) pobranych wpłat lub zarachowanych należności na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną wykonane w następnych okresach sprawozdawczych, a także otrzymanych pożyczek i kredytów oraz zwróconych pożyczek, z wyjątkiem otrzymanych skapitalizowanych odsetek od tych pożyczek,

2) kwot naliczonych, lecz nie otrzymanych odsetek od należności, w tym również od udzielonych pożyczek,

3) zwróconych podatków, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 12, oraz innych wydatków nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów,

4)[23] odsetek otrzymanych w związku z uchyleniem lub zmianą decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego i innych należności budżetowych, a także oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług, w rozumieniu odrębnych przepisów,

5) przychodów, które w rozumieniu przepisów o zakładowych funduszach socjalnym i mieszkaniowym zwiększają te fundusze,

6) kwoty stanowiącej równowartość umorzonych zobowiązań, w tym także umorzonych pożyczek (kredytów), jeżeli umorzenie zobowiązań jest związane z bankowym postępowaniem ugodowym w rozumieniu przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków lub z postępowaniem układowym w rozumieniu przepisów prawa o postępowaniu układowym.

4.[24] W przypadku najmu lub dzierżawy rzeczy albo praw majątkowych oraz umów o podobnym charakterze do przychodów nie zalicza się części przychodów stanowiącej spłatę określonej w umowie wartości przedmiotu najmu lub dzierżawy, odpowiadającej cenie nabycia lub kosztowi wytworzenia tych rzeczy albo praw majątkowych przez wynajmującego lub wydzierżawiającego, jeżeli rzecz tę lub prawo, zgodnie z odrębnymi przepisami, zalicza się do składników majątku najemcy lub dzierżawcy albo używającego; gdy wysokość kwoty spłaty wartości rzeczy albo praw przypadająca na poszczególne raty płacone przez najemcę lub dzierżawcę albo używającego nie jest określona w umowie, ustala się ją proporcjonalnie do okresu trwania umowy.

5.[24] Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia, przypadki, w których przedmiot umowy najmu lub dzierżawy rzeczy albo praw majątkowych, albo umowy o podobnym charakterze zalicza się do składników majątku wynajmującego lub wydzierżawiającego bądź najemcy lub dzierżawcy albo używającego.

6.[25] Minister Finansów może określić, w drodze rozporządzenia, przypadki, w których koszt wytworzenia, o którym mowa w ust. 4, powiększa się o podatek akcyzowy.

Art. 15. Przychód z działów specjalnych produkcji rolnej ustala się według zasad określonych w art. 14, jeżeli podatnik prowadzi księgi wykazujące te przychody. O zamiarze założenia ksiąg podatnik jest obowiązany zawiadomić właściwy urząd skarbowy przed rozpoczęciem roku podatkowego albo przed rozpoczęciem prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej, jeżeli nastąpiło ono w ciągu roku.

Art. 16. 1. Za przychód z nieruchomości odstąpionych bezpłatnie w całości lub w części do używania innym osobom uważa się wartość czynszową, stanowiącą równowartość czynszu, jaki przysługiwałby od tych osób w razie zawarcia umowy najmu lub dzierżawy nieruchomości. Nie jest jednak przychodem wartość czynszowa lokali mieszkalnych udostępnionych osobom pozostającym z podatnikiem w stosunku pracy, dla których stanowi ona nieodpłatne świadczenie określone w art. 12 ust. 3 pkt 3.

2.[26] Jeżeli właściciel nieruchomości używa jej na własne potrzeby lub potrzeby członków rodziny albo oddał bezpłatnie nieruchomość lub jej część do użytku na cele działalności naukowej, naukowo-technicznej, oświatowej, oświatowo-wychowawczej, kulturalnej, w zakresie kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, dobroczynności, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów, kultu religijnego oraz związkom zawodowym, nie ustala się wartości czynszowej tej nieruchomości lub jej części, a wydatki związane z nieruchomością nie stanowią kosztu uzyskania przychodów.

---

[19] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 lit. b) tiret pierwszy ustawy powołanej w przypisie 3.

[20] Dodany przez art. 1 pkt 9 lit. b) tiret drugi ustawy powołanej w przypisie 3.

[21] Dodany przez art. 1 pkt 9 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 3.

[22] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 lit. d) ustawy powołanej w przypisie 3.

[23] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 lit. d) ustawy powołanej w przypisie 3 , który w części dotyczącej oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług wszedł w życie z dniem 5 lipca 1993 r.

[24] Dodany przez art. 1 pkt 9 lit. e) ustawy powołanej w przypisie 3, który wszedł w życie z dniem 16 kwietnia 1993 r.; zgodnie z art. 15 ust. 1 tej ustawy do umów określonych w art. 14 ust. 4, zawartych przed tą datą, stosuje się przepisy dotychczasowe.

[25] Dodany przez art. 1 pkt 9 lit. e) ustawy powołanej w przypisie 3, który wszedł w życie z dniem 5 lipca 1993 r..

[26] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 4 ustawy powołanej w przypisie 1 i przez art. 1 pkt 10 ustawy powołanej w przypisie 3.

Art. 17.[27] Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się:

1) odsetki od pożyczek, wkładów oszczędnościowych i środków na rachunkach bankowych, z wyjątkiem utrzymywanych w związku z wykonywaną działalnością gospodarczą, odsetki od obligacji i innych papierów wartościowych oraz dywidendy i inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych, w tym również wartość dokonanych na rzecz udziałowców i akcjonariuszy nieodpłatnych lub częściowo odpłatnych świadczeń, ustaloną według zasad określonych w art. 12 ust. 3 i 3a, oraz przychody z tytułu udziału w dochodach funduszy powierniczych, w tym również z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych, w części przekraczającej ich koszt nabycia lub wartość z dnia nabycia, jeżeli nastąpiło ono w drodze spadku lub darowizny,
2) przychody z odpłatnego przeniesienia tytułu własności udziałów w spółkach, akcji oraz innych papierów wartościowych.

Art. 18.[28] Za przychód z praw majątkowych uważa się w szczególności rentę, której tytuł prawny stanowi darowizna lub rozporządzenie ostatniej woli, przychody z praw autorskich, praw do projektów wynalazczych, praw do topografii układów scalonych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym również ze sprzedaży tych praw.

Art. 19. 1. Przychodem ze sprzedaży nieruchomości i praw majątkowych oraz innych rzeczy, w warunkach określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8, jest ich wartość wyrażona w cenie określonej w umowie sprzedaży, pomniejszonej o koszty sprzedaży. Jeżeli jednak cena, bez uzasadnionej przyczyny, znacznie odbiega od wartości rynkowej tych rzeczy lub praw, przychód ten ustala urząd skarbowy w wysokości wartości rynkowej.

2. Wartość rynkową nieruchomości i praw majątkowych oraz innych rzeczy określa się na podstawie przeciętnych cen stosowanych w danej miejscowości w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia, oraz w obrocie prawami majątkowymi tego samego rodzaju, z dnia zawarcia umowy sprzedaży.

3. Jeżeli wartość wyrażona w cenie określonej w umowie sprzedaży znacznie odbiega od wartości rynkowej tych rzeczy lub praw, urząd skarbowy wezwie strony umowy do zmiany tej wartości lub wskazania przyczyn uzasadniających podanie ceny znacznie odbiegającej od wartości rynkowej. W razie nieudzielenia odpowiedzi, niedokonania zmiany wartości lub niewskazania przyczyn, które uzasadniają podanie ceny znacznie odbiegającej od wartości rynkowej, urząd skarbowy ustali wartość z uwzględnieniem opinii biegłych. Jeżeli wartość ustalona w ten sposób odbiega co najmniej o 33% od wartości wyrażonej w cenie, koszty opinii biegłych ponosi sprzedający.

Art. 20. 1. Za przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9, uważa się w szczególności zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego, alimenty, z wyjątkiem alimentów na rzecz dzieci, stypendia, dotacje (subwencje) inne niż wymienione w art. 14, dopłaty, nagrody i inne nieodpłatne świadczenia nie należące do przychodów określonych w art. 12 i 17 oraz przychody nie znajdujące pokrycia w ujawnionych źródłach.

2. Za zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego, o których mowa w ust. 1, uważa się kwoty wypłacanych przez zakład pracy lub organ rentowy zasiłków chorobowych, wyrównawczych, macierzyńskich, opiekuńczych oraz świadczeń rehabilitacyjnych.

3. Wysokość przychodów nie znajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach, o których mowa w ust. 1, ustala się przyjmując za podstawę sumę poniesionych w roku podatkowym wydatków i wartość zgromadzonych w tym roku zasobów finansowych, nie znajdujących pokrycia w już opodatkowanych bądź wolnych od opodatkowania źródłach przychodów i posiadanych przedtem zasobach majątkowych.

Art. 20a.[29] U podatników dokonujących sprzedaży towarów i usług, opodatkowanych podatkiem od towarów i usług, za przychód z tej sprzedaży uważa się przychód zmniejszony o należny od niego podatek od towarów i usług oraz o otrzymane zwroty tego podatku i zwroty podatku akcyzowego, dokonywane na podstawie odrębnych przepisów.

Rozdział 3

Zwolnienia przedmiotowe

Art. 21. 1. Wolne od podatku dochodowego są:

1) (skreślony[30]),
2) renty inwalidzkie inwalidów wojennych i wojskowych przyznane na podstawie odrębnych przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
3)[31] odszkodowania otrzymane na podstawie przepisów prawa administracyjnego, prawa cywilnego i na podstawie innych ustaw, z wyjątkiem:
   a) przewidzianych w prawie pracy odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę,
   b) odpraw wypłacanych na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
   c) rent, których tytuł prawny stanowią przepisy prawa cywilnego lub inne ustawy,
4) kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych,
5)[32] odsetki od wkładów oszczędnościowych i środków na rachunkach bankowych, z wyjątkiem rachunków utrzymywanych w związku z prowadzoną pozarolniczą działalnością gospodarczą, oraz z obligacji Skarbu Państwa,

---

[27] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 ustawy powołanej w przypisie 3.

[28] W brzmieniu ustalonym przez art. 45 pkt 1 ustawy z dnia 30 października 1992 r. o ochronie topografii układów scalonych (Dz. U. Nr 100, poz. 498), która weszła w życie z dniem 28 stycznia 1993 r.

[29] Dodany przez art. 1 pkt 12 ustawy powołanej w przypisie 3, który wszedł w życie z dniem 5 lipca 1993 r.

[30] Przez art. 1 pkt 13 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 3.

[31] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 3.

[32] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 3.

6)[33] wygrane w grach losowych i zakładach wzajemnych urządzanych i prowadzonych na podstawie przepisów o grach losowych i zakładach wzajemnych przez uprawniony podmiot mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

7) odprawy pośmiertne i zasiłki pogrzebowe,

8) zasiłki (dodatki) rodzinne i pielęgnacyjne, zasiłki wychowawcze oraz zasiłki porodowe,

9) jednorazowe zasiłki z tytułu urodzenia dziecka, wypłacane z funduszów związków zawodowych,

10)[34] wartość ubioru służbowego (umundurowania), jeżeli jego używanie należy do obowiązków pracownika, lub ekwiwalentu przenięznego za ten ubiór,

11) wartość świadczeń rzeczowych wynikających z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (w tym posiłków profilaktycznych) oraz ekwiwalenty za te świadczenia, a także ekwiwalenty za pranie i reperacje odzieży roboczej wykonywane we własnym zakresie przez pracowników, ekwiwalenty za przedłużenie używalności odzieży roboczej, za używanie odzieży własnej zamiast odzieży roboczej oraz za nie wydane pracownikom przysługujące im środki higieny osobistej,

12) wartość posiłków regeneracyjno-wzmacniających oraz innych posiłków wydawanych niektórym grupom pracowników do spożycia wyłącznie w czasie wykonywania pracy, bez prawa do ekwiwalentu z tego tytułu,

13) ekwiwalenty pieniężne za używane przez pracowników przy wykonywaniu pracy narzędzia, materiały lub sprzęt, stanowiące ich własność,

14) kwoty otrzymywane przez pracowników z tytułu zwrotu kosztów przeniesienia służbowego oraz zasiłków na zagospodarowanie i osiedlenie w związku z przeniesieniem służbowym, do wysokości 200% wynagrodzenia należnego za miesiąc, w którym nastąpiło przeniesienie,

15)[35] świadczenia otrzymywane z tytułu odbywania niezawodowej służby wojskowej lub jej form zastępczych i równorzędnych, z wyjątkiem służby okresowej lub nadterminowej,

16) diety i inne należności za czas podróży służbowej pracowników do wysokości określonej w odrębnych przepisach, a w przypadku ich braku — w przepisach w sprawie diet i innych należności z tytułu podróży służbowych, obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych,

17) diety oraz kwoty stanowiące zwrot kosztów, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich — do wysokości określonej w odrębnych przepisach,

18) dodatek za rozłąkę i inne świadczenia wypłacane pracownikom czasowo przeniesionym według zasad i w wysokości określonej w odrębnych przepisach dla pracowników przedsiębiorstw państwowych,

19) wartość świadczeń ponoszonych przez zakłady pracy z tytułu zakwaterowania pracowników w hotelach pracowniczych oraz kwaterach prywatnych wynajmowanych na cele zbiorowego zakwaterowania, a także wartość świadczeń z tytułu udostępnienia lokalu mieszkalnego pracownikom w przypadku zatrudnienia poza miejscem ich stałego zamieszkania,

20)[36] część dochodów osób, o których mowa w art. 3 ust. 1, przebywających czasowo za granicą i uzyskujących dochody ze stosunku pracy lub stypendiów — w wysokości odpowiadającej równowartości diet określonych w odrębnych przepisach obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych w sprawie pokrywania kosztów podróży służbowych poza granicami kraju — obliczonych za okres, w którym była wykonywana praca lub było otrzymywane stypendium,

21) kwoty strawnego wypłacane załogom pływającym w zamian za bezpłatne wyżywienie do wysokości nie przekraczającej dodatku za rozłąkę, o którym mowa w pkt 18,

22) kwoty otrzymane przez pracowników z tytułu kosztów używania pojazdów samochodowych dla potrzeb zakładu pracy:

a) w celu odbycia podróży służbowej (jazdy zamiejscowe) — do wysokości nie przekraczającej kwoty ustalonej przy zastosowaniu stawek za jeden kilometr przebiegu pojazdu,

b) w jazdach lokalnych — do wysokości miesięcznego ryczałtu pieniężnego albo do wysokości nie przekraczającej stawek za 1 km przebiegu pojazdu,

— określonych w odrębnych przepisach obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych,

23) kwoty pomocy finansowej ze środków pomocy społecznej i z zakładowego funduszu mieszkaniowego, wypłacane na zmniejszenie wydatków mieszkaniowych według zasad określonych przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej,

24) pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych,

25) dodatek energetyczny dla kombatantów,

26) świadczenia z pomocy społecznej oraz zapomogi wypłacane ze środków zakładowego funduszu socjalnego oraz funduszów związków zawodowych w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci,

27) otrzymywane zgodnie z odrębnymi przepisami świadczenia na:

a) rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz z zakładowych funduszy rehabilitacji,

b) doraźną lub okresową pomoc dla kombatantów oraz pozostałych po nich członków rodzin ze środków Państwowego Funduszu Kombatantów,

28) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży całości lub części nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego; zwolnienie nie dotyczy przychodu uzyskanego ze sprzedaży gruntów, które w związku z tą sprzedażą utraciły charakter rolny lub leśny,

29) przychody uzyskane z tytułu odszkodowania wypłacanego stosownie do przepisów o wywłaszczaniu nieruchomości lub z tytułu sprzedaży nieruchomości na cele uzasadniające jej wywłaszczenie oraz z tytułu sprzedaży nieruchomości w związku z realizacją przez nabywcę prawa pierwokupu, stosownie do przepisów o gospodarce gruntami,

---

[33] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. d) ustawy powołanej w przypisie 3.

[34] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 5 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 1.

[35] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 5 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 1.

[36] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. e) ustawy powołanej w przypisie 3.

30) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży prawa wieczystego użytkowania oraz nieruchomości nabytych stosownie do odrębnych przepisów o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości w zamian za mienie pozostawione za granicą,

31) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży nieruchomości albo prawa wieczystego użytkowania na podstawie przepisów o ochronie i kształtowaniu środowiska,

32) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży budynków bądź ich części, udziału w nieruchomości, lokali mieszkalnych stanowiących odrębne nieruchomości, gruntów, prawa wieczystego użytkowania, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oraz wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym:

a)[37] w części wydatkowanej na nabycie w kraju, nie później niż w okresie roku od dnia sprzedaży, innego budynku bądź jego części, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, gruntu, prawa wieczystego użytkowania, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu; zwolnienie stosuje się również w razie wydatkowania kwoty uzyskanej ze sprzedaży, nie później niż w okresie dwóch lat od dnia sprzedaży, na nabycie wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym oraz na budowę, rozbudowę albo remont własnego budynku lub lokalu mieszkalnego; zwolnienia nie stosuje się w razie wydatkowania kwoty uzyskanej ze sprzedaży na nabycie gruntu, budowę, rozbudowę lub remont budynku bądź jego części przeznaczonych na cele rekreacyjne,

b) w całości — jeżeli sprzedaż nastąpiła w celu uzyskania, w zamian tych nieruchomości lub praw, spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu albo budynku mieszkalnego lub jego części, zajmowanego na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale lokalu lub budynku,

c) w całości — jeżeli sprzedaż nastąpiła w wykonaniu lub w związku z wielostronną umową o zamianie tych budynków lub praw do lokali,

33) dochody osób fizycznych, określonych w art. 3, ze źródeł przychodów znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, tak stanowi,

34) (skreślony[38]),

35) dochody z działalności gospodarczej osób zatrudniających osoby niepełnosprawne, w zakresie i na zasadach określonych w ustawie o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych,

36)[39] dochody z tytułu prowadzenia szkół w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w części wydatkowanej na cele szkoły w roku podatkowym lub w roku po nim następującym,

37)[40] dochody z tytułu urządzania przez uprawniony podmiot mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej loterii fantowych i gry bingo fantowe na podstawie zezwolenia wydanego na mocy odrębnych przepisów,

38)[41] świadczenia rzeczowe otrzymywane przez emerytów i rencistów od zakładów pracy z tytułu poprzednio łączącego ich z nim stosunku służbowego, stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy oraz od związków zawodowych,

39)[41] stypendia naukowe,

40)[41] stypendia za wyniki w nauce i stypendia ministra za osiągnięcia w nauce,

41)[42] dochody uzyskane ze sprzedaży świadectw udziałowych wymienialnych na akcje narodowych funduszy inwestycyjnych, utworzonych na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202), z wyjątkiem przypadków, gdy sprzedaż ta jest przedmiotem działalności gospodarczej,

42)[43] dochody uzyskane z tytułu sprzedaży akcji narodowych funduszy inwestycyjnych, utworzonych na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202) — w skali roku do łącznej wysokości połowy jednomiesięcznego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.

2. Przepis ust. 1 pkt 32 nie ma zastosowania, jeżeli budowa i sprzedaż budynków i lokali jest przedmiotem działalności gospodarczej podatnika.

3. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje wydatków, które mogą być uznane za poniesione na cele szkoły w rozumieniu ust. 1 pkt 36.

Rozdział 4

Koszty uzyskania przychodów

Art. 22. 1.[44] Kosztami uzyskania przychodów z poszczególnego źródła są wszelkie koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23. Koszty poniesione w walutach obcych przelicza się na złote według kursów średnich ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski z dnia poniesienia kosztu. Jeżeli koszty wyrażone są w walutach obcych, a między dniem ich zarachowania i dniem zapłaty występują różne kursy walut, koszty te odpowiednio podwyższa się lub obniża o różnice wynikające z zastosowania kursu sprzedaży walut z dnia

---

[37] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 5 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 1.

[38] Przez art. 1 pkt 13 lit. f) ustawy powołanej w przypisie 3.

[39] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 5 lit. e) ustawy powołanej w przypisie 1.

[40] Dodany przez art. 55 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach losowych i zakładach wzajemnych (Dz. U. Nr 68, poz. 341), która weszła w życie z dniem 10 grudnia 1992 r., i w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. g) ustawy powołanej w przypisie 3.

[41] Dodany przez art. 1 pkt 13 lit. h) ustawy powołanej w przypisie 3.

[42] Dodany przez art. 42 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202), która weszła w życie z dniem 15 czerwca 1993 r.

[43] Dodany przez art. 42 pkt 2 ustawy powołanej w przypisie 42, który wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 1996 r.

[44] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 3.

zapłaty, ustalonego przez bank dewizowy, z którego usług korzystał ponoszący koszt, oraz z zastosowania kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia zarachowania kosztów.

1a.[45] Koszty z tytułu różnic kursowych od własnych środków lub wartości pieniężnych w walutach obcych ustala się jako różnicę między wartością tych środków obliczoną przy zastosowaniu kursu sprzedaży walut z dnia faktycznej zapłaty oraz kursu kupna walut z dnia ich otrzymania albo kursu sprzedaży z dnia nabycia walut, ogłaszanego odpowiednio przez bank dewizowy, z którego usług korzystał podatnik.

2.[46] Koszty uzyskania przychodów z tytułu stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej określa się w wysokości 0,25% kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali, o której mowa w art. 27 ust. 1, miesięcznie.

3.[47] Jeżeli podatnik ponosi koszty uzyskania przychodów ze źródeł, z których dochód podlega opodatkowaniu, oraz koszty związane z przychodami z innych źródeł, a nie jest możliwe ustalenie kosztów uzyskania przypadających na poszczególne źródła, koszty te ustala się w takim stosunku, w jakim pozostają przychody z tych źródeł w ogólnej kwocie przychodów.

4. Koszty uzyskania przychodów, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6, są potrącane tylko w tym roku podatkowym, w którym zostały poniesione.

5. U podatników prowadzących księgi rachunkowe (handlowe) koszty uzyskania przychodów objętych tymi księgami są potrącane tylko w tym roku podatkowym, którego dotyczą, tj. są potrącalne także koszty uzyskania poniesione w latach poprzedzających rok podatkowy, lecz dotyczące przychodów roku podatkowego oraz określone co do rodzaju i kwoty koszty uzyskania, które zostały zarachowane, chociaż ich jeszcze nie poniesiono, jeżeli odnoszą się do przychodów danego roku podatkowego, chyba że zarachowanie ich nie było możliwe; w tym wypadku są one potrącalne w roku, w którym zostały poniesione.

6. Zasada określona w ust. 5 ma zastosowanie również do podatników prowadzących podatkowe księgi przychodów i rozchodów, pod warunkiem że stale w każdym roku podatkowym księgi te będą prowadzone w sposób umożliwiający wyodrębnienie kosztów uzyskania odnoszących się tylko do tego roku podatkowego.

7. Określenia składników majątkowych uznawanych za środki trwałe, aktualizacji ich wyceny oraz amortyzacji tych składników, w tym również wartości niematerialnych i prawnych, dokonuje się według zasad ustalonych w odrębnych przepisach dla celów podatku dochodowego od osób prawnych.

8. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określi w odniesieniu do podatników nie zobowiązanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych (handlowych) sposób ustalania wartości początkowej oraz ewidencjonowania środków trwałych, a także wartości niematerialnych i prawnych.

9. Koszty uzyskania niektórych przychodów określa się w następującej wysokości w stosunku do uzyskanego przychodu:

1)[48] z tytułu zapłaty za przeniesienie prawa własności projektu wynalazczego, topografii układu scalonego, znaku towarowego lub wzoru zdobniczego przez pierwszego właściciela 50%,

2)[49] z tytułu opłaty licencyjnej za przeniesienie prawa stosowania projektu wynalazczego, topografii układu scalonego, znaku towarowego lub wzoru zdobniczego, otrzymanej w pierwszym roku trwania licencji od pierwszej jednostki, z którą zawarto umowę licencyjną 50%,

3)[50] z tytułu korzystania przez twórców z praw autorskich lub rozporządzania przez nich tymi prawami 50%,

4) z tytułów określonych w art. 13 pkt 2, 4, 6 i 8 20%.

10. Jeżeli podatnik udowodni, że koszty uzyskania przychodów były wyższe niż wynikające z zastosowania normy procentowej określonej w ust. 9, koszty uzyskania przyjmuje się w wysokości kosztów faktycznie poniesionych.

Art. 23.[51] 1. Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów:

1) wydatków na nabycie gruntów, prawa wieczystego użytkowania gruntów, z wyjątkiem opłat za użytkowanie wieczyste gruntów, a także na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie innych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, w tym również wchodzących w skład nabytego przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanych części, jeżeli środki te i wartości podlegają odpisom amortyzacyjnym w rozumieniu odrębnych przepisów; wydatki takie po ich zaktualizowaniu zgodnie z art. 22 ust. 7, pomniejszone o wartość dokonanych odpisów amortyzacyjnych, są jednak kosztem uzyskania przy ustaleniu dochodu ze sprzedaży rzeczy określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d), bez względu na czas ich poniesienia, oraz gdy sprzedaż nieruchomości i praw jest przedmiotem działalności gospodarczej,

2)[52] wydatków ponoszonych przez najemcę lub dzierżawcę albo używającego z tytułu najmu lub dzierżawy rzeczy albo praw majątkowych oraz realizacji umów o podobnym charakterze, stanowiących spłatę określonej w umowie wartości przedmiotu najmu lub dzierżawy albo używania, jeżeli rzecz tę lub prawo, zgodnie z odrębnymi przepisami, zalicza się do składników majątku najemcy lub dzierżawcy albo używającego; gdy wysokość kwoty spłaty wartości rzeczy albo praw przypadająca na poszczególne raty płacone przez najemcę lub dzierżawcę albo używającego nie jest określona w umowie, ustala się ją proporcjonalnie do okresu trwania umowy,

---

[45] Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 3.

[46] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 6 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 1.

[47] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 3.

[48] W brzmieniu ustalonym przez art. 45 pkt 3 ustawy powołanej w przypisie 28 i przez art. 1 pkt 14 lit. d) tiret pierwszy ustawy powołanej w przypisie 3.

[49] W brzmieniu ustalonym przez art. 45 pkt 3 ustawy powołanej w przypisie 28.

[50] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 lit. d) tiret drugi ustawy powołanej w przypisie 3.

[51] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 ustawy powołanej w przypisie 3; zgodnie z art. 15 ust. 8 tej ustawy w okresie do dnia 5 lipca 1993 r. nie uważa się za koszty uzyskania przychodów, o których mowa w art. 23 ust. 1, podatku obrotowego od nadmiernych ubytków produktów i zawinionych ubytków produktów.

[52] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 ustawy powołanej w przypisie 3, który wszedł w życie z dniem 16 kwietnia 1993 r.; zgodnie z art. 15 ust. 1 tej ustawy do umów określonych w art. 23 ust. 1 pkt 2 i 3, zawartych przed tą datą, stosuje się przepisy dotychczasowe.

3)[52)] wydatków poniesionych przez wynajmującego lub wydzierżawiającego na nabycie lub wytworzenie rzeczy albo praw majątkowych stanowiących przedmiot najmu lub dzierżawy albo umów o podobnym charakterze, jeżeli rzecz tę albo prawo zalicza się, zgodnie z odrębnymi przepisami, do składników majątku najemcy lub dzierżawcy albo używającego; jeżeli rzecz albo prawo zalicza się do składników majątku wynajmującego lub wydzierżawiającego, z zastrzeżeniem pkt 1, wydatki te stanowią koszty uzyskania przychodów,

4)[52a)] odpisów z tytułu zużycia samochodu osobowego, dokonywanych według zasad określonych w odrębnych przepisach, w części ustalonej od wartości samochodu w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia przewyższającej równowartość 10.000 ECU, przeliczonej na złote według kursów walut obcych ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski z dnia odprawy celnej lub z dnia zakupu w kraju albo z dnia przekazania samochodu do używania i mających zastosowanie przy sprzedaży walut,

5) strat w środkach trwałych i obrotowych spowodowanych zdarzeniami losowymi, w części pokrytej odpisami amortyzacyjnymi oraz otrzymanym odszkodowaniem z tytułu ubezpieczeń,

6) strat powstałych w wyniku likwidacji nie w pełni umorzonych środków trwałych, jeżeli środki te utraciły przydatność gospodarczą na skutek zmiany rodzaju działalności lub metody jej prowadzenia,

7) odpisów i wpłat na różnego rodzaju fundusze tworzone przez podatnika, chyba że obowiązek lub możliwość tworzenia takich funduszów i ich wysokość albo dokonywania na nie wpłat w ciężar kosztów określają odrębne ustawy,

8) wydatków na:
   a) spłatę pożyczek (kredytów), z wyjątkiem skapitalizowanych zapłaconych odsetek od tych pożyczek (kredytów),
   b) spłatę innych zobowiązań, w tym z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń,
   c) umorzenie kapitałów pozostających w związku z utworzeniem (nabyciem), powiększeniem lub ulepszeniem źródła przychodów,

9) odsetek od własnego kapitału włożonego przez podatnika w źródło przychodów,

10) wartości własnej pracy podatnika, jego małżonka i małoletnich dzieci,

11) darowizn i ofiar wszelkiego rodzaju,

12) podatku dochodowego, podatku od spadków i darowizn,

13) jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz dodatkowej składki ubezpieczeniowej w przypadku stwierdzenia pogorszenia warunków pracy,

14) kosztów egzekucyjnych związanych z niewykonaniem zobowiązań,

15) grzywien i kar pieniężnych orzeczonych w postępowaniu karnym, karnym skarbowym, administracyjnym i w sprawach o wykroczenia oraz odsetek od tych grzywien i kar,

16) kar, opłat i odszkodowań oraz odsetek od tych zobowiązań z tytułu:
   a) nieprzestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska,
   b) niewykonania nakazów właściwych organów nadzoru i kontroli dotyczących uchybień w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,

17) wierzytelności odpisanych jako przedawnione,

18) odsetek za zwłokę z tytułu nieterminowych wpłat należności budżetowych i innych należności, do których stosuje się przepisy ustawy o zobowiązaniach podatkowych,

19) kar umownych i odszkodowań z tytułu wad dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług oraz zwłoki w dostarczeniu towaru wolnego od wad lub zwłoki w usunięciu wad towarów albo wykonanych robót i usług,

20) wierzytelności odpisanych jako nieściągalne, z wyjątkiem takich wierzytelności nieściągalnych, które uprzednio na podstawie art. 14 zostały zarachowane jako przychody należne i których nieściągalność została uprawdopodobniona,

21) rezerw tworzonych na pokrycie wierzytelności, których nieściągalność została uprawdopodobniona, z wyjątkiem rezerw na pokrycie takich wierzytelności, które uprzednio na podstawie art. 14 zostały zarachowane jako przychody należne i których nieściągalność została uprawdopodobniona,

22) rezerw innych niż wymienione w pkt 21, jeżeli obowiązek ich tworzenia w ciężar kosztów nie wynika z odrębnych ustaw,

23) kosztów reprezentacji i reklamy w części przekraczającej 0,25% przychodu, chyba że reklama jest prowadzona w środkach masowego przekazu lub publicznie w inny sposób,

24) kwot, o które, zgodnie z prawem górniczym, została podwyższona podstawowa opłata eksploatacyjna za wydobywanie kopalin,

25) kwot dodatkowych, które, zgodnie z przepisami o cenach, podlegają wpłaceniu do budżetu państwa,

26) kwot dodatkowych opłat rocznych za niezabudowanie bądź niezagospodarowanie gruntów w określonym terminie, przewidzianym w odrębnych przepisach o gospodarce gruntami,

27) udzielonych pożyczek, w tym straconych pożyczek,

28) wydatków ponoszonych przez podatnika pośrednio na rzecz pracowników, jeżeli obowiązek ich ponoszenia nie wynika z układu zbiorowego pracy lub innych aktów prawnych,

29) wpłat, o których mowa w art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 1991 r. o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 46, poz. 201, Nr 80, poz. 350 i Nr 110, poz. 472, z 1992 r. Nr 21, poz. 85 oraz z 1993 r. Nr 11, poz. 50 i Nr 28, poz. 127),

30) składek na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika nie jest obowiązkowa,

31) kosztów uzyskania przychodów ze źródeł przychodów znajdujących się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą, jeżeli dochody z tych źródeł w ogóle nie podlegają opodatkowaniu albo są zwolnione od podatku dochodowego,

32) naliczonych, lecz nie zapłaconych albo umorzonych odsetek od zobowiązań, w tym również od pożyczek (kredytów),

33) odsetek, prowizji i różnic kursowych od pożyczek (kredytów) zwiększających koszty inwestycji w okresie realizacji tych inwestycji,

---

[52a)] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 ustawy powołanej w przypisie 3; zgodnie z art. 15 ust. 2 tej ustawy przepis art. 23 ust. 1 pkt 4 stosuje się do podatników, którzy nabyli lub przyjęli do używania samochody licząc od dnia 16 kwietnia 1993 r.

34) strat z tytułu sprzedaży wierzytelności, chyba że wierzytelność ta uprzednio na podstawie art. 14 została zarachowana jako przychód należny,

35) poniesionych kosztów zaniechanych inwestycji,

36) wydatków ponoszonych na rzecz pracowników z tytułu używania przez nich samochodów na potrzeby wykonywanej działalności:

a) w celu odbycia podróży służbowej (jazdy zamiejscowe) w wysokości przekraczającej kwotę ustaloną przy zastosowaniu stawek za jeden kilometr przebiegu pojazdu lub w pełnej wysokości, jeżeli podróż służbowa pracownika nie jest udokumentowana delegacją służbową,

b) w jazdach lokalnych — w wysokości przekraczającej wysokość miesięcznego ryczałtu pieniężnego albo w wysokości przekraczającej stawki za jeden kilometr przebiegu pojazdu,

określonych w odrębnych przepisach obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych,

37) składek na ubezpieczenie społeczne oraz Fundusz Pracy od nagród i premii wypłaconych w gotówce lub papierach wartościowych z dochodu po opodatkowaniu podatkiem dochodowym,

38) wydatków na objęcie lub nabycie udziałów albo wkładów w spółdzielni, udziałów w spółce albo akcji i innych papierów wartościowych, a także wydatków na nabycie jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych; wydatki takie są jednak kosztem uzyskania przy ustalaniu dochodu ze sprzedaży udziałów, akcji albo innych papierów wartościowych,

39) wydatków na modernizację środków trwałych podlegających amortyzacji, jeżeli wydatki te zwiększają wartość tych środków, stanowiącą podstawę dokonywania odpisów amortyzacyjnych,

40) umorzonych pożyczek, jeżeli ich umorzenie nie jest związane z bankowym postępowaniem ugodowym w rozumieniu przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków lub z postępowaniem układowym w rozumieniu przepisów prawa o postępowaniu układowym,

41) umorzonych wierzytelności, z wyjątkiem tych, które uprzednio na podstawie art. 14 zostały zarachowane jako przychody należne,

42) wydatków ze środków zakładowych funduszy socjalnego i mieszkaniowego oraz z zastrzeżeniem pkt 7, odpisów i wpłat na te fundusze,

43)[53] podatku od towarów i usług, z tym że podatek ten naliczony przy nabyciu towarów i usług jest u podatnika kosztem uzyskania, jeżeli podatnik:

a) zwolniony jest od podatku od towarów i usług lub

b) nabył towary lub usługi w celu wytworzenia albo odprzedaży towarów lub świadczenia usług zwolnionych od podatku od towarów i usług,

44)[53] podatku akcyzowego od nadmiernych ubytków lub zawinionych niedoborów wyrobów,

45) odpisów z tytułu zużycia środków trwałych, dokonywanych według zasad określonych w odrębnych przepisach, od tej części ich wartości, która odpowiada poniesionym wydatkom na nabycie lub wytworzenie tych środków we własnym zakresie, odliczonym od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym,

46)[54] wydatków, z zastrzeżeniem pkt 36, z tytułu używania nie wprowadzonego do ewidencji środków trwałych samochodu osobowego dla potrzeb działalności gospodarczej podatnika — w części przekraczającej miesięcznie kwotę wynikającą z pomnożenia liczby kilometrów faktycznego przebiegu pojazdu oraz stawki za jeden kilometr przebiegu, określonej w odrębnych przepisach obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych, pomniejszoną o wysokość odpisów z tytułu zużycia oraz o koszty utrzymania i eksploatacji samochodu, jeżeli odpisy te i koszty zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów; w celu ustalenia faktycznego przebiegu samochodu podatnik jest obowiązany do prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu, według określonego wzoru,

47) składek na ubezpieczenie samochodu osobowego w wysokości przekraczającej ich część ustaloną w takiej proporcji, w jakiej pozostaje równowartość 10.000 ECU, przeliczona na złote według kursu sprzedaży walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia w wartości samochodu przyjętej dla celów ubezpieczenia,

48) strat powstałych w wyniku utraty lub likwidacji samochodów oraz kosztów ich remontów powypadkowych, jeżeli samochody nie były objęte ubezpieczeniem dobrowolnym,

49) wydatków poniesionych na zakup zużywających się stopniowo rzeczowych składników majątku przedsiębiorstwa, nie zaliczanych zgodnie z odrębnymi przepisami do środków trwałych — w przypadku stwierdzenia, że składniki te nie są wykorzystywane dla celów prowadzonej działalności gospodarczej, lecz służą celom osobistym podatnika, pracowników lub innych osób, albo bez uzasadnienia znajdują się poza siedzibą przedsiębiorstwa.

2. Za wierzytelności nieściągalne, o których mowa w ust. 1 pkt 20, uważa się te wierzytelności, których nieściągalność została udokumentowana postanowieniem o nieściągalności, uznanym przez wierzyciela jako odpowiadającym stanowi faktycznemu, wydanym przez właściwy organ postępowania egzekucyjnego. Nieściągalność wierzytelności uznaje się za uprawdopodobnioną w szczególności, gdy:

1) dłużnik został postawiony w stan likwidacji lub upadłości,

2) na wniosek dłużnika wszczęte zostało postępowanie ugodowe w rozumieniu przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków albo postępowanie układowe w rozumieniu przepisów prawa o postępowaniu układowym,

3) wierzytelność została potwierdzona prawomocnym orzeczeniem sądu.

Rozdział 5

Szczególne zasady ustalania dochodu

Art. 24. 1. U podatników, którzy zgodnie z obowiązującymi ich zasadami rachunkowości sporządzają bilans i rachunek wyników, za dochód z działalności gospodarczej uważa się dochód wykazany na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg, zmniejszony o dochody wolne od

[53] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 ustawy powołanej w przypisie 3, który wszedł w życie z dniem 5 lipca 1993 r.

[54] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 ustawy powołanej w przypisie 3, który w części dotyczącej obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu wszedł w życie z dniem 16 kwietnia 1993 r.

podatku i zwiększony o wydatki nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów, zaliczone uprzednio w ciężar kosztów uzyskania przychodów.

2.[55] U podatników osiągających dochody z działalności gospodarczej i prowadzących księgi przychodów i rozchodów dochodem z działalności jest różnica pomiędzy przychodem w rozumieniu art. 14 a kosztami uzyskania powiększona o różnicę pomiędzy wartością remanentu końcowego i początkowego towarów handlowych, materiałów (surowców) podstawowych i pomocniczych, półwyrobów, wyrobów gotowych, braków i odpadków, jeżeli wartość remanentu końcowego jest wyższa niż wartość remanentu początkowego, lub pomniejszona o różnicę pomiędzy wartością remanentu początkowego i końcowego, jeżeli wartość remanentu początkowego jest wyższa. Dochodem lub stratą ze sprzedaży składników majątku trwałego związanego z prowadzoną działalnością jest różnica pomiędzy przychodem uzyskanym ze sprzedaży a ich wartością wykazaną w ewidencji środków trwałych prowadzonej dla celów stosowania odpisów amortyzacyjnych, powiększona o wartość dokonanych odpisów amortyzacyjnych.

3.[56] W razie zawiadomienia urzędu skarbowego o likwidacji działalności gospodarczej, dochód ustala się przy zastosowaniu do wartości ustalonej według cen zakupu pozostałych na dzień likwidacji towarów handlowych, materiałów (surowców) podstawowych i pomocniczych, półwyrobów, wyrobów gotowych, braków i odpadków oraz rzeczowych składników majątku związanego z wykonywaną działalnością, nie będących środkami trwałymi — takiego wskaźnika procentowego, jaki wynika z udziału dochodu w przychodach w okresie ostatnich trzech miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym nastąpiła likwidacja działalności, a jeżeli w tym okresie dochód nie wystąpił — w roku podatkowym poprzedzającym rok, w którym nastąpiła likwidacja.

4. Dochodem z działów specjalnych produkcji rolnej jest różnica pomiędzy przychodem z tytułu prowadzenia tych działów a poniesionymi kosztami uzyskania, powiększona o wartość przyrostu stada zwierząt na koniec roku podatkowego w porównaniu ze stanem na początek roku i pomniejszona o wartość ubytków w tym stadzie w ciągu roku podatkowego. Dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, jeżeli podatnik nie prowadzi ksiąg, o których mowa w art. 15, ustala się przy zastosowaniu norm szacunkowych dochodu z określonej powierzchni upraw lub jednostki produkcji zwierzęcej.

5.[57] Dochodem z udziału w zyskach osób prawnych jest dochód faktycznie uzyskany z tytułu tego udziału oraz dochód przeznaczony na powiększenie kapitału zakładowego lub akcyjnego, a w spółdzielniach na powiększenie funduszu udziałowego.

6.[58] Dochodem ze sprzedaży rzeczy określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d), jeżeli przychód ze sprzedaży nie stanowi przychodu z działalności gospodarczej, jest różnica pomiędzy przychodem uzyskanym ze sprzedaży rzeczy a kosztem ich nabycia, zmniejszona o wartość nakładów poczynionych w czasie posiadania rzeczy.

7. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, w drodze rozporządzenia, określa normy szacunkowe dochodu, o którym mowa w ust. 4.

Art. 25. 1. Jeżeli podatnik pozostający w związku gospodarczym z osobą mającą siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą tak układa bieg swoich interesów, że nie wykazuje dochodów albo wykazuje dochody mniejsze od tych, jakich należałoby oczekiwać, gdyby wymieniony związek nie istniał, wówczas dochód danego podatnika należy ustalić bez uwzględnienia obciążeń szczególnych, wynikających z powyższego związku. Jeżeli ustalenie dochodu na podstawie ksiąg handlowych nie jest możliwe, dochód ustala się w drodze oszacowania.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, gdy podatnik wykorzystuje swój związek gospodarczy z osobą, której przysługują szczególne ulgi w podatku dochodowym, albo też wykonując świadczenie dla innego podatnika na warunkach rażąco korzystniejszych i odbiegających od ogólnie stosowanych norm w czasie i miejscu wykonywania świadczenia, przerzuca całość lub część swego dochodu na osobę korzystającą z ulg bądź innego podatnika i wskutek tego nie wykazuje dochodu w takiej wysokości, jakiej należałoby oczekiwać, gdyby wymieniony związek nie istniał lub gdyby wymienione świadczenie nie zostało wykonane.

Rozdział 6

Podstawa obliczenia i wysokość podatku

Art. 26. 1. Podstawę obliczenia podatku, z zastrzeżeniem art. 28, 29, 30 i 41 ust. 3, stanowi dochód ustalony zgodnie z art. 9, art. 24 lub art. 25 po odliczeniu kwot:

1)[59] darowizn na cele naukowe, naukowo-techniczne, oświatowe, oświatowo-wychowawcze, kulturalne, kultu religijnego, kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, wspierania inicjatyw społecznych w zakresie budowy dróg i sieci telekomunikacyjnej na wsi oraz zaopatrzenia wsi w wodę, dobroczynne, ochrony zdrowia i pomocy społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów, a także na cele związane z budownictwem mieszkaniowym dla samorządu terytorialnego i na budowę strażnic w rozumieniu przepisów o Państwowej Straży Pożarnej oraz ich wyposażenie i utrzymywanie — do wysokości nie przekraczającej 10% dochodu lub bez ograniczenia, jeżeli wynika to z odrębnych ustaw; odliczeniu nie podlegają darowizny na rzecz osób fizycznych i prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, które realizują wymienione cele w wykonywaniu działalności gospodarczej, oraz osób fizycznych, dla których darowizny te stanowiłyby ich osobisty przychód,

2)[60] składek na ubezpieczenie społeczne podatnika i osób z nim współpracujących, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów,

3) rent i innych trwałych ciężarów opartych na tytule prawnym, nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów, oraz alimentów, z wyjątkiem alimentów na rzecz dzieci, w wysokości ustalonej w wyroku alimentacyjnym,

---

[55] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 8 ustawy powołanej w przypisie 1.

[56] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 16 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 3.

[57] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 16 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 3.

[58] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 16 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 3.

[59] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 9 lit. a) tiret pierwszy ustawy powołanej w przypisie 1.

[60] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 17 lit. a) tiret pierwszy ustawy powołanej w przypisie 3.

3a)[61] dokonanych w danym roku podatkowym zwrotów nienależnie pobranych emerytur i rent, o których mowa w art. 12 ust. 7,

4)[62] składek na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika jest obowiązkowa, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów,

5)[63] wydatków poniesionych w roku podatkowym na cele mieszkaniowe podatnika, przeznaczonych na:

a) zakup gruntu lub prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku mieszkalnego,

b) budowę budynku mieszkalnego,

c) wkład budowlany lub mieszkaniowy do spółdzielni mieszkaniowej, z wyjątkiem wkładu wynikającego z przekształcenia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu na spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu,

d) zakup budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego w takim budynku od osób, które wybudowały ten budynek w ramach prowadzonej działalności gospodarczej,

e) nadbudowę i rozbudowę budynku na cele mieszkalne,

f) przebudowę strychu, suszarni albo przystosowanie innego pomieszczenia na cele mieszkalne,

g) remont i modernizację budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego zajmowanego na podstawie tytułu prawnego,

6)[64] wydatków poniesionych w roku podatkowym na budowę własnego budynku mieszkalnego wielorodzinnego z przeznaczeniem znajdujących się w nim lokali mieszkalnych na wynajem oraz wydatków na zakup działki pod budowę tego budynku,

7)[65] wydatków ponoszonych przez podatnika na odpłatne dokształcanie i doskonalenie zawodowe do wysokości połowy jednomiesięcznego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za rok poprzedzający rok podatkowy,

7a)[66] wydatków ponoszonych przez podatnika na odpłatne kształcenie dzieci i młodzieży w szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, do wysokości 1/5 rocznego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w rozumieniu art. 27 ust. 3 ustawy, na każde dziecko,

8) wydatków na cele rehabilitacyjne ponoszonych przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub podatnika, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne,

9)[67] o które, zgodnie z prawem górniczym, została obniżona opłata eksploatacyjna za wydobywanie kopalin,

10)[68] wydatków poniesionych w roku podatkowym, w wysokości nie przekraczającej czterokrotności przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w trzecim kwartale roku poprzedzającego rok podatkowy, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego dla celów emerytalnych, przeznaczonych na nabycie akcji (udziałów) od Skarbu Państwa lub objęcie akcji (udziałów) w spółce tworzonej w celu oddania tej spółce do odpłatnego korzystania, na podstawie przepisów o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, przedsiębiorstwa lub zorganizowanych części mienia przedsiębiorstwa albo na zakup obligacji od Skarbu Państwa.

1a.[69] Jeżeli przedmiotem darowizny są towary lub usługi opodatkowane podatkiem od towarów i usług, przez pojęcie kwoty darowizny rozumie się wartość towaru uwzględniającą należny podatek od towarów i usług.

2. Wydatki na cele określone w ust. 1 pkt 5 lit. a) podlegają odliczeniu od dochodu w wysokości faktycznie poniesionych w okresie obowiązywania ustawy, nie przekraczającej jednak kwoty stanowiącej iloczyn powierzchni 350 m^2 i ceny 1 m^2 gruntu lub prawa wieczystego użytkowania gruntu z dnia ich nabycia.

3. Ogólna kwota odliczeń z tytułu wydatków faktycznie poniesionych na cele określone w ust. 1 pkt 5 lit. b)—f) w okresie obowiązywania ustawy nie może przekroczyć kwoty stanowiącej iloczyn 70 m^2 powierzchni użytkowej i wskaźnika przeliczeniowego 1 m^2 powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, ustalonego dla celów obliczania premii gwarancyjnej od wkładów na oszczędnościowych książeczkach mieszkaniowych za III kwartał roku poprzedzającego rok podatkowy.

4. Ogólna kwota odliczeń z tytułu wydatków faktycznie poniesionych na cele określone w ust. 1 pkt 5 lit. g), w okresie obowiązywania ustawy nie może przekroczyć 1/5 kwoty, o której mowa w ust. 3. Odliczenie stosuje się, jeżeli wydatki na remont lub modernizację wyniosły w roku podatkowym co najmniej 2% kwoty, o której mowa w ust. 3.

5. Kwota odliczeń z tytułu wydatków faktycznie poniesionych na cele określone w ust. 1 pkt 6 nie może przekroczyć równowartości iloczynu kwoty, o której mowa w ust. 3, i liczby mieszkań przeznaczonych na wynajem.

6. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 pkt 5 i 6 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie.

7.[70] Wydatki na cele określone w ust. 1 pkt 5 i 6 podlegają odliczeniu, jeżeli wydatek został poniesiony w kraju, nie został zaliczony do kosztu uzyskania przychodu lub nie zostanie podatnikowi zwrócony w jakiejkolwiek innej formie.

8.[70] Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 pkt 5 i 6 oraz w ust. 2—6 dotyczy wydatków poniesionych łącznie przez oboje małżonków. Jeżeli małżonkowie podle-

---

[61] Dodany przez art. 1 pkt 17 lit. a) tiret drugi ustawy powołanej w przypisie 3.

[62] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 17 lit. a) tiret trzeci ustawy powołanej w przypisie 3.

[63] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 17 lit. a) tiret czwarty ustawy powołanej w przypisie 3.

[64] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 17 lit. a) tiret piąty ustawy powołanej w przypisie 3.

[65] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 17 lit. a) tiret szósty ustawy powołanej w przypisie 3.

[66] Dodany przez art. 1 pkt 17 lit. a) tiret siódmy ustawy powołanej w przypisie 3.

[67] Dodany przez art. 35 pkt 9 lit. b) tiret drugi ustawy powołanej w przypisie 1.

[68] Dodany przez art. 1 pkt 17 lit. a) tiret ósmy ustawy powołanej w przypisie 3; zgodnie z art. 15 ust. 6 tej ustawy wydatki na nabycie lub objęcie akcji (udziałów) albo na zakup obligacji odlicza się od dochodu pod warunkiem, że do dnia 31 grudnia 1995 r. podatnik nie dokona ich zbycia.

[69] Dodany przez art. 1 pkt 17 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 3, który wszedł w życie z dniem 5 lipca 1993 r.

[70] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 17 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 3.

gają odrębnemu opodatkowaniu i ponoszą wydatki, odlicza się je zgodnie z wnioskami wyrażonymi w zeznaniach rocznych bądź od dochodu każdego z małżonków w proporcji wskazanej we wniosku, bądź od dochodu jednego z małżonków.

9. Wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, nie znajdujące pokrycia w rocznym dochodzie podatnika, podlegają odliczeniu od dochodów osiągniętych w następnych latach, aż do całkowitego ich odliczenia, w granicach określonych w ust. 2—5.

10. Jeżeli podatnik lub jego małżonek otrzymali kredyt bankowy lub pożyczkę z zakładu pracy na cele określone w ust. 1 pkt 5 i 6, kwoty wydatkowane na te cele zmniejsza się o kwotę kredytu lub pożyczki, natomiast odliczeniu podlegają spłaty tego kredytu lub pożyczki wraz z odsetkami w latach, w których są dokonywane.

11. Minister Finansów w drodze obwieszczenia ogłasza wysokość ogólnej kwoty odliczeń, o której mowa w ust. 3, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" do 31 grudnia roku poprzedzającego rok podatkowy.

12. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej, w drodze rozporządzenia, określi rodzaje wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 7, oraz zasady i warunki odliczania ich od dochodu.

13.[71] Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może określić, że od dochodu podlegają odliczeniu również wydatki na inwestycje, jeżeli służą one działalności gospodarczej oraz ochronie środowiska, a także wydatki na racjonalizację użytkowania nośników energii, a w szczególności na zakup i instalację liczników energii cieplnej i wody, oraz zasady i warunki ich odliczania od dochodu.

14. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej, w drodze rozporządzenia, określi rodzaje wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 8, oraz zasady i warunki odliczania ich od dochodu.

Art. 27. 1.[72] Podatek dochodowy, z zastrzeżeniem art. 28, 29, 30, 41 ust. 3 i art. 44 ust. 4, pobiera się od podstawy jego obliczenia według następującej skali:

Podstawa obliczenia podatku w złotych ponad	do	Podatek wynosi
	64.800.000	20% podstawy obliczenia minus kwota 864.000 zł
64.800.000	129.600.000	12.096.000 zł+30% nadwyżki ponad 64.800.000 zł
129.600.000		31.536.000 zł+40% nadwyżki ponad 129.600.000 zł

2.[73] Jeżeli u podatników, którzy osiągają wyłącznie przychody z tytułu emerytur i rent nie podlegających podwyższeniu stosownie do art. 55 ust. 6, po odliczeniu podatku według skali określonej w ust. 1, pozostaje kwota przychodu niższa niż 12.000.000 zł w stosunku rocznym, podatek ustala się tylko w wysokości nadwyżki ponad tę kwotę.

2a.[74] Przepisy ust. 2 stosuje się, jeżeli prawo do określonych w nim świadczeń i obowiązek podatkowy istniały w dniu 1 stycznia 1992 r. lub powstały poczynając od świadczeń należnych od tego dnia.

3.[75] Przedziały dochodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem, określone w skali, o której mowa w ust. 1, jak również kwota, o którą zmniejsza się podatek lub zaliczkę, obliczone według pierwszego szczebla tej skali, poczynając od roku podatkowego 1994, podlegają w każdym roku podwyższeniu w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w okresie trzech kwartałów w roku poprzedzającym rok podatkowy w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.

4.[76] Minister Finansów w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok podatkowy ustala, w drodze rozporządzenia, skalę podatku dochodowego na każdy rok podatkowy, z uwzględnieniem zasady wyrażonej w ust. 3, na podstawie komunikatów Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego o wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w okresie trzech kwartałów roku poprzedzającego rok podatkowy i jego wzrostu w stosunku do tego samego okresu roku ubiegłego, ogłaszanych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski".

5. Jeżeli podatnik oprócz dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym osiąga również dochody ze źródeł przychodów znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwolnione od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 33, podatek dochodowy ustala się w następujący sposób:

1) do dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym dodaje się dochody zwolnione od tego podatku i od sumy tych dochodów oblicza się podatek wedlug skali określonej w ust. 1,
2) ustala się stopę procentową tego podatku do tak obliczonej sumy dochodów,
3) ustaloną w myśl pkt 2 stopę procentową stosuje się do dochodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

6. Jeżeli osoby, o których mowa w art. 3, osiągają również dochody ze źródeł przychodów położonych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i dochody te podlegają w obcym państwie opodatkowaniu podatkiem dochodowym, a nie zachodzą okoliczności określone w art. 21 ust. 1 pkt 33 i umowa o zapobieżeniu podwójnemu opodatkowaniu zawarta z tym państwem inaczej nie stanowi, dochody te łączy się z dochodami ze źródeł przychodów położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W tym wypadku od podatku obliczonego od łącznej sumy dochodów odlicza się kwotę równą podatkowi dochodowemu zapłaconemu w obcym państwie. Odliczenie to nie może jednak przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany w państwie obcym.

Art. 28. 1. Dochodu ze sprzedaży nieruchomości i praw majątkowych określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a)—c) nie łączy się z dochodami z innych źródeł.

---

[71] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 9 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 1.

[72] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 3.

[73] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 10 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 1.

[74] Dodany przez art. 35 pkt 10 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 1.

[75] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 3.

[76] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 3.

2.[77] Podatek od dochodu, o którym mowa w ust. 1, ustala się w formie ryczałtu w wysokości 10% uzyskanego przychodu. Podatek ten jest płatny bez wezwania w terminie 14 dni od dnia dokonania sprzedaży na rachunek urzędu skarbowego właściwego według miejsca zamieszkania podatnika, chyba że podatnik w tym samym terminie złoży oświadczenie, że dochód uzyskany ze sprzedaży wyda na cele określone w art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a).

3. Jeżeli nie zostaną spełnione warunki, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a), podatek jest płatny najpóźniej następnego dnia po upływie terminów określonych w tym przepisie wraz z odsetkami naliczanymi od terminu płatności określonego w ust. 2 do dnia zapłaty w wysokości połowy odsetek za zwłokę pobieranych od zaległości podatkowych.

4.[78] W terminie płatności podatku podatnik jest obowiązany złożyć deklarację według ustalonego wzoru.

Art. 29. Podatek dochodowy od dochodów uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez osoby, o których mowa w art. 4, z działalności określonej w art. 13 pkt 2 i 6—8 oraz z praw autorskich, z praw do projektów wynalazczych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym również ze sprzedaży tych praw, z należności za udostępnienie tajemnicy receptury lub procesu produkcyjnego, za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego, handlowego lub naukowego oraz za informacje związane ze zdobytym doświadczeniem w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how) ustala się w formie ryczałtu w wysokości 20% przychodu, chyba że umowa w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu zawarta z krajem będącym miejscem zamieszkania podatnika stanowi inaczej.

Art. 30.[79] 1. Dochodów uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

1) z odsetek od pożyczek, z wyjątkiem gdy udzielanie pożyczek jest przedmiotem działalności gospodarczej, z dyskonta lub oprocentowania papierów wartościowych, z wyjątkiem obligacji Skarbu Państwa, a także z dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych,
2) z wynagrodzeń za udzielanie pomocy Policji, organom kontroli skarbowej, Straży Granicznej lub Urzędowi Ochrony Państwa, wypłacanych z funduszu operacyjnego,
3) z nie ujawnionych źródeł przychodów,
4) z tytułu wygranych w konkursach i grach innych niż określone w art. 21 ust. 1 pkt 6 lub nagród związanych ze sprzedażą premiową

nie łączy się z dochodami z innych źródeł przychodów.

2. Podatek od dochodów, o których mowa w ust. 1:

1) w pkt 1 i 2 ustala się w formie ryczałtu w wysokości 20% uzyskanego przychodu, chyba że w przypadku opodatkowania dochodów wymienionych w pkt 1, uzyskanych przez osoby, o których mowa w art. 4, umowa w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu, zawarta z krajem będącym miejscem zamieszkania podatnika, stanowi inaczej,
2) w pkt 3 ustala się w wysokości 75% dochodu,
3) w pkt 4 ustala się w formie ryczałtu w wysokości 10% wartości nagród lub premii.

Rozdział 7

Pobór podatku lub zaliczek na podatek przez płatników

Art. 31.[80] Osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, zwane dalej „zakładami pracy", są obowiązane jako płatnicy obliczać i pobierać w ciągu roku zaliczki na podatek dochodowy od osób, które uzyskują od tych zakładów przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy, zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacane przez zakłady pracy, a w spółdzielniach pracy — wypłaty z tytułu udziału w nadwyżce bilansowej.

Art. 32. 1.[81] Zaliczki, o których mowa w art. 31, za miesiące od stycznia do grudnia wynoszą:

1) za miesiące od początku roku do miesiąca włącznie, w którym dochód podatnika uzyskany od początku roku w tym zakładzie pracy przekroczył kwotę stanowiącą górną granicę pierwszego przedziału skali — 20% dochodu uzyskanego w danym miesiącu,
2) za miesiące następujące po miesiącu, w którym dochód uzyskany od początku roku przekroczył kwotę, o której mowa w pkt 1 — 30% dochodu uzyskanego w danym miesiącu,
3) za miesiące następujące po miesiącu, w którym dochód uzyskany od początku roku przekroczył kwotę stanowiącą górną granicę drugiego przedziału skali — 40% dochodu uzyskanego w danym miesiącu.

2.[82] Za dochód, o którym mowa w ust. 1, uważa się uzyskane w ciągu miesiąca przychody w rozumieniu art. 12 po odliczeniu kosztów uzyskania w wysokości określonej w art. 22 ust. 2. W przypadku gdy pracownik osiąga te przychody równocześnie w kilku zakładach pracy, koszty uzyskania odlicza się tylko od przychodów uzyskanych od jednego zakładu pracy wskazanego w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 3. Jeżeli świadczenia w naturze, świadczenia ponoszone za podatnika lub inne nieodpłatne świadczenia przysługują podatnikowi za okres dłuższy niż miesiąc, przy obliczaniu zaliczek za poszczególne miesiące przyjmuje się ich wartości w wysokości przypadającej na jeden miesiąc. Jeżeli nie jest możliwe określenie, jaka część tych świadczeń przypada na jeden miesiąc, a doliczenie całej wartości w miesiącu ich uzyskania spowodowałoby niewspółmiernie wysoką zaliczkę w stosunku do wypłaty pieniężnej, zakład pracy na wniosek podatnika ograniczy pobór zaliczki za dany miesiąc i pobierze pozostałą część zaliczki w następnych miesiącach roku podatkowego.

3.[83] Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 1 i ust. 2 zmniejsza się o 72.000 zł, jeżeli pracownik przed

---

[77] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 11 ustawy powołanej w przypisie 1.

[78] Dodany przez art. 1 pkt 19 ustawy powołanej w przypisie 3, który wszedł w życie z dniem 1 maja 1993 r.

[79] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 ustawy powołanej w przypisie 3.

[80] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 21 ustawy powołanej w przypisie 3.

[81] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 22 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 3.

[82] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 14 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 1.

[83] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 22 lit. b) tiret pierwszy ustawy powołanej w przypisie 3.

pierwszą wypłatą wynagrodzenia w roku podatkowym złoży zakładowi pracy oświadczenie według ustalonego wzoru, w którym stwierdzi, że:

1) nie otrzymuje emerytury lub renty,

2)[84] nie osiąga dochodów z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną,

3) nie osiąga dochodów, od których jest obowiązany opłacać zaliczki na podstawie art. 44,

4) nie otrzymuje zasiłku od organu zatrudnienia,

5)[85] określa ten zakład pracy jako właściwy do odliczenia kosztów uzyskania oraz do stosowania odliczenia, o którym wyżej mowa, w przypadku gdy równocześnie osiąga od innych zakładów pracy dochody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy lub wykonywania pracy nakładczej.

3a.[86] Oświadczenia, o którym mowa w ust. 3, nie składa się, jeżeli stan faktyczny wynikający z oświadczenia złożonego w latach poprzednich nie uległ zmianie.

4. Pracownik jest obowiązany zawiadomić zakład pracy o zmianach w stosunku pracy do stanu faktycznego wynikającego z oświadczenia przed wypłatą wynagrodzeń za miesiąc, w którym zaszła zmiana.

Art. 33.[87] 1. Rolnicze spółdzielnie produkcyjne oraz inne spółdzielnie zajmujące się produkcją rolną są obowiązane jako płatnicy pobierać w ciągu roku zaliczki na podatek dochodowy od dokonywanych na rzecz członków spółdzielni lub ich domowników wypłat z tytułu dniówek obrachunkowych, udziału w dochodzie podzielnym spółdzielni, a także uzyskiwanych od spółdzielni przez te osoby zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego.

2. Zaliczki, o których mowa w ust. 1, za miesiące od stycznia do grudnia ustala się w sposób określony w art. 32 ust. 1 minus 72.000 zł miesięcznie.

3. Dla obliczenia zaliczki od wypłat z tytułu dniówek obrachunkowych wyłącza się z opodatkowania ich część przypadającą na działalność rolniczą określoną w art. 12 ust. 6 w takim stosunku procentowym, w jakim pozostawał w roku poprzedzającym rok podatkowy udział przychodu z tej działalności w ogólnym przychodzie spółdzielni.

Art. 34. 1. Organy rentowe są zobowiązane jako płatnicy pobierać zaliczki miesięczne od wypłacanych bezpośrednio przez te organy emerytur i rent oraz zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego.

2.[88] Zaliczki, o których mowa w ust. 1, za miesiące od stycznia do grudnia, ustala się w sposób określony w art. 32 ust. 1 odejmując 72.000 zł miesięcznie.

3. Zaliczka, o której mowa w ust. 1, od zasiłków z ubezpieczenia społecznego wypłaconych bezpośrednio przez organ rentowy wynosi 20% kwoty zasiłków.

4. Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 3 zmniejsza się o 72.000 zł, jeżeli:

1) wypłata zasiłków dotyczy okresu pełnego miesiąca kalendarzowego i związana jest z pozostawaniem w stosunku służbowym, w stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczym stosunku pracy oraz

2) łącznie z dokumentacją uzasadniającą wypłatę zasiłków organowi rentowemu złożone zostanie przez zasiłkobiorcę oświadczenie według ustalonego wzoru, w którym stwierdzi, że w okresie zasiłkowym:
   a) nie otrzymuje emerytury lub renty,
   b) nie osiąga innych dochodów poza dochodami uzyskiwanymi w zakładzie pracy, w którym ubezpieczenie z tytułu zatrudnienia jest podstawą powstania prawa do zasiłku,
   c) zakład pracy, o którym mowa pod lit. b), oblicza zaliczki od dochodów pracownika w sposób określony w art. 32 ust. 3,
   d) nie otrzymuje zasiłku od organu zatrudnienia.

Przepis art. 32 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

5. Organy rentowe, dokonując bezpośrednio wypłaty zasiłków z ubezpieczenia społecznego, związanych z pozostawaniem w stosunku służbowym, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczym stosunku pracy, obowiązane są w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonały wypłaty zasiłku, przekazać informację według ustalonych wzorów podatnikowi oraz zatrudniającemu go zakładowi pracy o wysokości wypłaconego zasiłku oraz wysokości pobranej zaliczki na podatek.

6. W przypadku wypłaty zasiłków bezpośrednio przez organ rentowy po ustaniu zatrudnienia, zasady określone w ust. 3 i 4 oraz w art. 32 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 35.[89] 1. Do poboru zaliczek miesięcznych jako płatnicy są obowiązane:

1) banki, które dokonują wypłaty emerytur i rent z zagranicy — od wypłacanych przez nie emerytur i rent,

2) jednostki organizacyjne uczelni, placówki naukowe, zakłady pracy oraz inne jednostki organizacyjne — od wypłacanych przez nie stypendiów,

3) organy zatrudnienia — od wypłacanych przez nie zasiłków,

4) areszty śledcze oraz zakłady karne — od należności za pracę przypadającej tymczasowo aresztowanym oraz skazanym.

2. Za stypendia, o których mowa w ust. 1 pkt 2, uważa się w szczególności stypendia przyznawane uczestnikom studiów doktoranckich, stypendia naukowe, stypendia i inne należności otrzymywane przez osoby kierowane za granicę w celach naukowych, dydaktycznych lub szkoleniowych, stypendia za rozwiązywanie zadań badawczych i wdrożeniowych oraz przyznawane studentom studiów dziennych stypendia za wyniki w nauce i stypendia ministra za osiągnięcia w nauce.

---

[84] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 22 lit. b) tiret drugi ustawy powołanej w przypisie 3.

[85] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 14 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 1.

[86] Dodany przez art. 1 pkt 22 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 3.

[87] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 23 ustawy powołanej w przypisie 3.

[88] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 24 ustawy powołanej w przypisie 3.

[89] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 25 ustawy powołanej w przypisie 3.

3. Zaliczki, o których mowa w ust. 1, za miesiące od stycznia do grudnia ustala się w sposób określony w art. 32 ust. 1.

4. Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 3 zmniejsza się o 72.000 zł:

1) jeżeli zaliczkę pobiera płatnik określony w ust. 1 pkt 3,

2) jeżeli zaliczkę pobierają płatnicy określeni w ust. 1 pkt 1, 2 i 4, a podatnik przed pierwszą wypłatą należności w roku podatkowym lub przed upływem miesiąca, w którym zaczął osiągać takie dochody, złoży płatnikowi oświadczenie według ustalonego wzoru, że nie osiąga równocześnie innych dochodów, z wyjątkiem określonych w art. 28, 30 i 41 ust. 3.

Art. 36.[90] W stosunku do podatników, którzy osiągają wyłącznie przychody z tytułu emerytur i rent nie podlegających podwyższeniu stosownie do art. 55 ust. 6, przy ustalaniu zaliczki oraz dokonywaniu obliczenia rocznego stosuje się odpowiednio przepis art. 27 ust. 2, z tym że zaliczkę ustala się w wysokości nadwyżki ponad 1/12 kwoty określonej w tym przepisie.

Art. 37. 1.[91] Jeżeli podatnik, od którego zaliczki miesięczne pobierają płatnicy wymienieni w art. 31, 33, 34 lub 35 ust. 1 pkt 1, 2 i 4, złoży płatnikowi przed dniem 15 stycznia roku następującego po roku podatkowym oświadczenie sporządzone według ustalonego wzoru, które traktuje się na równi z zeznaniem, że:

1) poza dochodami uzyskanymi od płatnika nie uzyskał innych dochodów, z wyjątkiem:
   a) zasiłków z ubezpieczenia społecznego pozostających w związku z zatrudnieniem u płatnika oraz
   b) dochodów określonych w art. 28, 30 i 41 ust. 3,

2) nie ponosi wydatków podlegających odliczeniu od dochodu (art. 26), z wyjątkiem określonych w art. 26 ust. 1 pkt 3a,

3) nie korzysta z możliwości łącznego opodatkowania jego dochodów z dochodami małżonka bądź nie korzysta z możliwości opodatkowania, o którym mowa w art. 6 ust. 4,

płatnik jest obowiązany sporządzić w trzech egzemplarzach według ustalonego wzoru roczne obliczenie podatku na zasadach określonych w art. 27 od dochodu uzyskanego przez podatnika za cały rok. Podatek wynikający z obliczenia rocznego jest podatkiem dochodowym należnym od podatnika za dany rok, chyba że urząd skarbowy wyda decyzję ustalającą wysokość zobowiązania w podatku dochodowym.

2. W przypadku uzyskania w ciągu roku podatkowego przez pracownika, członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną, o którym mowa w ust. 1, dochodu z tytułu zasiłków z ubezpieczenia społecznego, wypłaconych bezpośrednio przez organ rentowy w związku z zatrudnieniem u płatnika — płatnik przy dokonywaniu rocznego obliczenia podatku, o którym mowa w ust. 1, obowiązany jest uwzględnić uzyskany przez pracownika (członka) dochód z tytułu zasiłków oraz pobrane przez organ rentowy zaliczki na podatek w wysokości wynikającej z otrzymanej, zgodnie z art. 34 ust. 5, informacji tego organu.

Art. 38. 1.[92] Płatnicy, o których mowa w art. 31, 33, 34 i 35, przekazują, z zastrzeżeniem ust. 2, kwoty pobranych zaliczek na podatek, w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek urzędu skarbowego, właściwego według siedziby płatnika, przesyłając równocześnie deklarację według ustalonego wzoru, która zawiera łączną sumę wypłat dokonanych w danym miesiącu z tytułów określonych w art. 31 ust. 1, art. 33 ust. 1, art. 34 ust. 1 oraz art. 35 ust. 1, kwotę potrąconego podatku dochodowego oraz kwotę podatku wpłaconego na rachunek urzędu skarbowego; jeśli pomiędzy kwotą potrąconego podatku a kwotą wpłaconego podatku występuje różnica, należy ją wyjaśnić w deklaracji.

2. Płatnicy będący zakładami pracy chronionej kwoty pobranych zaliczek na podatek przekazują:

1) w 10% na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,

2) w 90% na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

3.[93] Różnicę pomiędzy podatkiem wynikającym z rocznego obliczenia a sumą zaliczek pobranych za miesiące od stycznia do grudnia pobiera się z dochodu za marzec roku następnego. Różnicę tę, na wniosek podatnika, a w przypadku emerytów i rencistów — również z urzędu, pobiera się z dochodu za kwiecień roku następnego. W razie gdy stosunek uzasadniający pobór zaliczek ustał w styczniu lub w lutym, różnicę pobiera się z dochodu za miesiąc, za który pobrana została ostatnia zaliczka. Pobraną różnicę płatnicy wpłacają na rachunek urzędu skarbowego łącznie z zaliczkami za te miesiące. Jeżeli z obliczenia rocznego wynika nadpłata, zalicza się ją na poczet zaliczki należnej za marzec, a jeżeli po pobraniu tej zaliczki pozostaje nadpłata, zwraca się ją podatnikowi gotówką. Zwrotu nadpłaty w gotówce dokonuje płatnik.

4. Zwrócone nadpłaty w gotówce płatnik potrąca z kwot pobranych zaliczek przekazywanych urzędom skarbowym, wykazując je w deklaracji, o której mowa w ust. 1.

5.[94] Płatnicy dokonują rocznego obliczenia podatku, o którym mowa w art. 37, w terminie do końca lutego po upływie roku podatkowego. Jeden egzemplarz rocznego obliczenia płatnik doręcza podatnikowi do dnia 31 marca, a drugi przekazuje w terminie do dnia 15 kwietnia urzędowi skarbowemu właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika, a w przypadku podatników, o których mowa w art. 4 — do urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.

Art. 39. 1.[95] Płatnicy, o których mowa w art. 31, 33, 34 i 35, są obowiązani w terminie do dnia 15 marca roku następującego po roku podatkowym sporządzić w trzech egzemplarzach według ustalonego wzoru informację dla podatników, którym nie dokonano rocznego obliczenia podatku, wskazującą wysokość uzyskanych przez nich do-

---

[90] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 16 ustawy powołanej w przypisie 1.

[91] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 26 ustawy powołanej w przypisie 3.

[92] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 18 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 1 i przez art. 1 pkt 27 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 3.

[93] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 27 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 3.

[94] Dodany przez art. 1 pkt 27 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 3.

[95] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 28 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 3; zgodnie z art. 15 ust. 3 tej ustawy przepisy art. 39 ust. 1 stosuje się do dochodów podatnika uzyskanych począwszy od 1993 r.

chodów oraz należnego i pobranego podatku. Jeden egzemplarz informacji płatnik doręcza podatnikowi do dnia 31 marca, a drugi przekazuje w terminie do dnia 15 kwietnia urzędowi skarbowemu właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika, a w przypadku podatników, o których mowa w art. 4 — do urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.

2.[96] Jeżeli obowiązek poboru przez płatników, o których mowa w art. 31, 33, 34 i 35, zaliczek na podatek ustał w ciągu roku, płatnicy ci są zobowiązani sporządzić informację określoną w ust. 1 i przekazać ją podatnikowi oraz urzędowi skarbowemu właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika lub urzędowi skarbowemu właściwemu w sprawach opodatkowania osób zagranicznych, w terminie do dnia 15 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrana została ostatnia zaliczka.

3. (skreślony[97]).

4. (skreślony[97]).

Art. 40. Podatnicy, o których mowa w art. 31, 33, 34 i 35, jeżeli osiągają inne dochody, od których płatnicy nie mają obowiązku poboru zaliczek na podatek, są obowiązani wpłacić zaliczki na podatek należny od tych dochodów według zasad określonych w art. 44.

Art. 41. 1.[98] Osoby fizyczne będące podmiotami gospodarczymi lub będące właścicielami (posiadaczami) nieruchomości, w których lokale są wynajmowane, a także działający w ich imieniu administratorzy i zarządcy oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, które:

1) dokonują wypłaty należności z tytułu działalności określonej w art. 13 pkt 2 i 5—8, z praw autorskich oraz z praw do projektów wynalazczych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym również z tytułu zakupu tych praw,

2) dokonują wypłaty należności z tytułu przychodów określonych w art. 17 pkt 1,

3)[99] wypłacają lub wydają wygrane z tytułów określonych w art. 30 ust. 1 pkt 4,

4)[99] wypłacają emerytom lub rencistom świadczenia pieniężne z tytułu łączącego ich uprzednio z zakładem pracy stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy, a także zapomogi inne niż wymienione w art. 21 ust. 1 pkt 26,

są obowiązane jako płatnicy pobierać od dokonywanych wypłat lub wartości wydanych nagród:

a) z tytułów określonych w pkt 1 — zaliczki na podatek dochodowy w wysokości 20% należności pomniejszonej o koszty uzyskania przychodów w wysokości określonej w art. 22 ust. 9, wypłacanej osobom określonym w art. 3, lub zryczałtowany podatek dochodowy, o którym mowa w art. 29, jeżeli należność jest wypłacana osobom określonym w art. 4,

b) z tytułów określonych w pkt 2—4, zryczałtowany podatek dochodowy.

1a.[100] W razie przeznaczenia dochodu na powiększenie kapitału zakładowego lub akcyjnego, płatnik, o którym mowa w ust. 1, pobiera zryczałtowany podatek dochodowy w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu rejestrowego o dokonaniu wpisu o podwyższeniu kapitału zakładowego lub akcyjnego.

2. Dla celów obliczenia zaliczki na podatek dochodowy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, koszty uzyskania przychodów uwzględnia się w wysokości określonej w art. 22 ust. 9.

3.[101] Płatnicy pobierają zryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 20% wypłaconej należności bez pomniejszania o koszty uzyskania przychodów:

1) jeżeli należna, zgodnie z zawartą umową, kwota wypłacana osobie nie będącej pracownikiem płatnika nie przekracza 200.000 zł z tytułów wymienionych w ust. 1 pkt 1,

2) w przypadku wypłaty świadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 4.

4.[102] Jednostki organizacyjne policji, kontroli skarbowej, Straży Granicznej lub Urzędu Ochrony Państwa są obowiązane, jako płatnicy, pobierać zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułów określonych w art. 30 ust. 1 pkt 2.

5.[103] Kwota, o której mowa w ust. 3 pkt 1, poczynając od roku podatkowego 1994 ulega w każdym roku podwyższeniu w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali, o której mowa w art. 27 ust. 1.

6. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, ustala na każdy rok podatkowy, z uwzględnieniem zasady, o której mowa w ust. 5, kwotę dochodu, od której pobrana zaliczka stanowi należny podatek.

Art. 41a.[104] Płatnicy, o których mowa w art. 41 ust. 1, na wniosek podatnika, obliczają i pobierają w ciągu roku wyższe zaliczki na podatek dochodowy niż obliczone w wysokości określonej w tym przepisie.

Art. 42.[105] 1. Płatnicy, o których mowa w art. 41, przekazują kwoty pobranego podatku (zaliczek) w terminie do dnia 7 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano:

1) zaliczkę na podatek dochodowy — na rachunek urzędu skarbowego właściwego według miejsca zamieszkania podatnika,

---

[96] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 28 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 3.

[97] Przez art. 1 pkt 28 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 3.

[98] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 29 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 3.

[99] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 29 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 3, który wszedł w życie z dniem 1 maja 1993 r.

[100] Dodany przez art. 35 pkt 20 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 1.

[101] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 29 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 3.

[102] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 20 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 1 i przez art. 1 pkt 29 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 3

[103] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 29 lit. d) ustawy powołanej w przypisie 3.

[104] Dodany przez art. 1 pkt 30 ustawy powołanej w przypisie 3.

[105] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 31 ustawy powołanej w przypisie 3.

2) zryczałtowany podatek, o którym mowa w art. 41 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 i 4 — na rachunek urzędu skarbowego właściwego dla siedziby płatnika, a w przypadku podatników określonych w art. 4 — na rachunek urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.

2. W terminie przekazania kwoty pobranego podatku (zaliczek) płatnicy są obowiązani przesłać:

1) urzędom skarbowym, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz podatnikom — imienne informacje sporządzone według ustalonego wzoru,

2) urzędom skarbowym, o których mowa w ust. 1 pkt 2 — zbiorcze deklaracje według ustalonego wzoru.

Art. 43. 1. Podatnicy, którzy osiągają dochody z działów specjalnych produkcji rolnej, są obowiązani składać w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok podatkowy właściwemu urzędowi skarbowemu deklaracje według ustalonego wzoru o rodzajach i rozmiarach zamierzonej produkcji w roku następnym.

2.[106] Jeżeli dochód z działów specjalnych produkcji rolnej jest ustalany na podstawie ksiąg, podatnicy składają ponadto właściwemu urzędowi skarbowemu w terminie określonym w ust. 1 deklarację o wysokości przewidywanego dochodu w roku następnym.

3. Podatnicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani zawiadomić właściwy urząd skarbowy w terminie 7 dni o:

1) zaistnieniu zmian w prowadzonej produkcji w stosunku do podanej w deklaracji,

2) zaprzestaniu lub rozpoczęciu w ciągu roku eksploatacji obiektów umożliwiających całoroczny cykl produkcji,

3) rozpoczęciu w ciągu roku podatkowego prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej; w tym wypadku podatnicy ci składają deklaracje, o których mowa w ust. 1, o rodzajach i rozmiarach zamierzonej produkcji w tym roku.

4. Podatnicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani wpłacać do kasy lub na rachunek właściwego urzędu skarbowego zaliczki miesięczne w wysokości ustalonej decyzją tego urzędu skarbowego, w terminach określonych w art. 44 ust. 6.

5. Jeżeli podatnicy, o których mowa w ust. 1, osiągają poza dochodem z działów specjalnych produkcji rolnej inne dochody, od dochodów tych opłacają zaliczki według zasad określonych w art. 44, bez łączenia tych dochodów z dochodem z działów specjalnych produkcji rolnej.

Art. 44. 1. Podatnicy osiągający dochody:

1) z działalności gospodarczej lub z samodzielnie wykonywanej działalności, o której mowa w art. 13 pkt 1,

2) z samodzielnie wykonywanej działalności, o której mowa w art. 13 pkt 2, jeżeli te dochody otrzymują bez pośrednictwa płatników wymienionych w art. 41 ust. 1,

3) ze stosunku pracy otrzymywane z zagranicy,

4)[107] z emerytur i rent otrzymywanych z zagranicy bez pośrednictwa banków wymienionych w art. 35 ust. 1 pkt 1,

5) z najmu lub dzierżawy

są obowiązani bez wezwania wpłacać w ciągu roku podatkowego zaliczki na podatek dochodowy według zasad określonych w ust. 3.

2. Dochodem z działalności gospodarczej stanowiącym podstawę obliczenia zaliczki u podatników prowadzących podatkowe księgi przychodów i rozchodów jest różnica pomiędzy wynikającym z tych ksiąg przychodem i kosztami jego uzyskania. Jeżeli jednak podatnik na koniec miesiąca sporządza remanent towarów, surowców i materiałów pomocniczych lub urząd skarbowy zarządzi sporządzenie takiego remanentu, dochód ustala się według zasad określonych w art. 24 ust. 2.

3. Podatnicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani wpłacać zaliczki miesięczne. Wysokość zaliczek za miesiące do listopada roku podatkowego ustala się w następujący sposób:

1) obowiązek wpłacania zaliczki powstaje, poczynając od miesiąca, w którym dochody te przekroczyły kwotę powodującą obowiązek zapłacenia podatku,

2) zaliczkę za ten miesiąc stanowi podatek obliczony od tego dochodu według zasad określonych w art. 26 i 27,

3) zaliczkę za dalsze miesiące ustala się w wysokości różnicy pomiędzy podatkiem należnym od dochodu osiągniętego od początku roku a sumą zaliczek za miesiące poprzedzające.

4.[108] Podatek od dochodu, o którym mowa w art. 24 ust. 3, ustala się w formie ryczałtu w wysokości 10% tego dochodu. Podatek jest płatny w terminie płatności zaliczki za ostatni miesiąc prowadzenia działalności. W tym przypadku podatnik jest obowiązany dołączyć do deklaracji, o której mowa w ust. 6, spis pozostałych na dzień likwidacji towarów handlowych, materiałów (surowców) podstawowych i pomocniczych, półwyrobów, wyrobów gotowych, braków i odpadków oraz rzeczowych składników majątku związanego z wykonywaną działalnością, nie będących środkami trwałymi, wycenionych według cen zakupu.

5. Jeżeli podatnik uprawdopodobni, że zaliczki obliczone według zasad określonych w przepisach poprzedzających byłyby niewspółmiernie wysokie w stosunku do podatku należnego od przewidywanego na dany rok dochodu, urząd skarbowy na wniosek podatnika może odpowiednio ograniczyć wysokość tych zaliczek.

6. Zaliczki miesięczne za okres od stycznia do listopada uiszcza się w terminie do dnia 20 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni. Zaliczkę za grudzień, w wysokości należnej za listopad, uiszcza się w terminie do dnia 20 grudnia. W terminach płatności zaliczek za miesiące od stycznia do listopada podatnicy są obowiązani składać urzędom skarbowym deklaracje według ustalonego wzoru o wysokości dochodu osiągniętego od początku roku.

---

[106] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 21 ustawy powołanej w przypisie 1.

[107] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 32 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 3.

[108] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 32 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 3.

7.[109] Podatnicy czasowo przebywający za granicą, którzy osiągają dochody ze źródeł przychodów położonych za granicą, jeżeli te dochody nie są zwolnione od podatku w Polsce, są obowiązani wpłacić zaliczkę na podatek od tych dochodów w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym wrócili do kraju.

Rozdział 8

Zeznania podatkowe

Art. 45. 1. Podatnicy są obowiązani składać urzędom skarbowym zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym według ustalonego wzoru w terminie do dnia 30 kwietnia następnego roku.

2. Obowiązek złożenia zeznania nie dotyczy podatników wymienionych w art. 37.

3.[110] Zeznaniem, o którym mowa w ust. 1, nie obejmuje się dochodów wymienionych w art. 24 ust. 3, art. 28, 29, art. 41 ust. 3 oraz określonych w art. 30, z wyjątkiem tych dochodów, od których pobór podatku nie następuje przez płatnika.

4. Podatnicy, na których ciąży obowiązek złożenia zeznania, są obowiązani w terminie określonym w ust. 1 wpłacić różnicę pomiędzy podatkiem należnym od dochodu wynikającego z zeznania a sumą należnych za dany rok zaliczek, w tym również sumą zaliczek pobranych przez płatników.

5. Podatnicy prowadzący księgi rachunkowe (handlowe) dołączają do zeznania roczny bilans z rachunkiem wyników, a podatnicy prowadzący księgi przychodów i rozchodów dołączają do zeznania te księgi.

6.[111] Podatek dochodowy wynikający z zeznania jest podatkiem należnym za dany rok, chyba że urząd skarbowy wyda decyzję, w której określi inną wysokość podatku. W razie niezłożenia zeznania o wysokości osiągniętego dochodu, urząd skarbowy wyda decyzję ustalającą wysokość zobowiązania w podatku dochodowym.

7.[112] Podatnicy, o których mowa w art. 4, jeżeli osiągają dochody ze źródeł przychodów położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez pośrednictwa płatników lub za pośrednictwem płatników nie obowiązanych do dokonania rocznego obliczenia podatku, jeżeli zamierzają opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed terminem, o którym mowa w ust. 1, są obowiązani złożyć zeznanie za rok podatkowy urzędowi skarbowemu właściwemu w sprawach opodatkowania osób zagranicznych przed opuszczeniem terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zakończeniem prowadzenia na tym terytorium działalności.

Art. 45a.[113] Minister Finansów ze względu na ochronę tajemnicy państwowej może uregulować odrębnie tryb poboru podatku dochodowego oraz tryb składania informacji i zeznań podatkowych niż określony w art. 38, 39, 41, 42 i 45.

Rozdział 9

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 46. (pominięty[114]).

Art. 47. (pominięty[114]).

Art. 48. (pominięty[114]).

Art. 49. (pominięty[114]).

Art. 50. (pominięty[114]).

Art. 51. (pominięty[114]).

Rozdział 10

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 52. Zwalnia się od podatku dochodowego:

1)[115] w okresie od dnia 1 stycznia 1993 r. do dnia 31 grudnia 1995 r. dochody:
   a) ze sprzedaży udziałów lub akcji spółek utworzonych w celu oddania tym spółkom do odpłatnego korzystania, na podstawie przepisów o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, przedsiębiorstwa lub zorganizowanych części mienia przedsiębiorstwa, a także ze sprzedaży akcji dopuszczonych do obrotu publicznego oraz obligacji Skarbu Państwa, z wyjątkiem gdy sprzedaż ta jest przedmiotem działalności gospodarczej,
   b) z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych,
2) wypłacane po dniu 31 grudnia 1991 r. należne za okres do dnia 31 grudnia 1991 r.:
   a) przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz z tytułu umów o pracę nakładczą,
   b) prowizje, premie, nagrody z zysku (dochodu) oraz nagrody z zakładowego funduszu nagród należne z tytułów, o których mowa pod lit. a),

   — jeżeli przychody te były zwolnione w 1991 r. od podatku od wynagrodzeń na podstawie przepisów płacowych,
3) odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe i inne jednorazowe wypłaty, do których pracownik nabył prawo w 1992 r. i których podstawę naliczania stanowi wynagrodzenie ustalone według stawek lub kwot obowiązujących do dnia 31 grudnia 1991 r., jeżeli przychody te były zwolnione w 1991 r. od podatku od wynagrodzeń na podstawie przepisów płacowych,

---

[109] Dodany przez art. 1 pkt 32 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 3.

[110] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 33 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 3.

[111] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 33 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 3.

[112] Dodany przez art. 1 pkt 33 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 3.

[113] Dodany przez art. 1 pkt 34 ustawy powołanej w przypisie 3.

[114] Zamieszczony w obwieszczeniu.

[115] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 35 ustawy powołanej w przypisie 3.

4) krajowe emerytury i renty oraz inne świadczenia z ubezpieczenia społecznego należne za okres do dnia 31 grudnia 1991 r.

Art. 53. 1. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, może zwolnić od podatku dochodowego całkowicie lub częściowo inne rodzaje dochodów niż wymienione w art. 21 ust. 1 i określić warunki tego zwolnienia.

2. Zwolnienia określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 1 mogą być stosowane nie dłużej niż do końca 1993 r.

Art. 54. 1. Z dniem 1 stycznia 1992 r. tracą moc:

1) ustawa z dnia 4 lutego 1949 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. Nr 7, poz. 41, z 1956 r. Nr 44, poz. 201, z 1959 r. Nr 11, poz. 69 i z 1963 r. Nr 57, poz. 309),

2) ustawa z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z 1987 r. Nr 12, poz. 77, z 1989 r. Nr 3, poz. 12, Nr 35, poz. 192 i Nr 74, poz. 443, z 1990 r. Nr 21, poz. 126 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30)[116] — w części dotyczącej podatku od płac,

3) ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku wyrównawczym (Dz. U. Nr 42, poz. 188, z 1984 r. Nr 52, poz. 268, z 1988 r. Nr 34, poz. 254, z 1989 r. Nr 35, poz. 192 i z 1991 r. Nr 78, poz. 345),

4) ustawa z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym (Dz. U. z 1989 r. Nr 27, poz. 147, Nr 74, poz. 443 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30, Nr 35, poz. 155 i Nr 60, poz. 253),

5) ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. Nr 52, poz. 268, z 1986 r. Nr 46, poz. 225, z 1988 r. Nr 1, poz. 1, z 1989 r. Nr 7, poz. 45, Nr 10, poz. 53, Nr 35, poz. 192 i Nr 74, poz. 443, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 oraz z 1991 r. Nr 7, poz. 24)[117] — w zakresie dotyczącym podatku rolnego od dochodów osób fizycznych z działów specjalnych produkcji rolnej,

6) art. 27 ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym (Dz. U. Nr 60, poz. 253),

7) przepisy ustaw szczególnych, w części zawierającej przedmiotowe lub podmiotowe zwolnienia osób fizycznych od podatków, o których mowa w pkt 1—5, albo obniżki tych podatków.

2.[118] Przepisy:

1) ustaw wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 3—7 mają zastosowanie przy opodatkowaniu dochodów osiągniętych do dnia 31 grudnia 1991 r.,

2) ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 2 mają zastosowanie przy opodatkowaniu wynagrodzeń obciążających koszty działalności jednostek gospodarczych do dnia 31 grudnia 1991 r.

3. Ulgi mieszkaniowe i inwestycyjne przyznane na podstwie ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 3 oraz ulgi inwestycyjne przyznane na podstawie ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 4 i 5, nie wyczerpane w okresie do dnia 1 stycznia 1992 r., stosuje się odpowiednio do dochodu i podatku dochodowego pobieranego na podstawie niniejszej ustawy.

4. (skreślony[119]).

5. Okresowe zwolnienia od podatku dochodowego na podstawie art. 10 oraz art. 22 pkt 1 ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 4 pozostają w mocy do czasu ich wygaśnięcia.

6. U podatników, którzy na podstawie ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 3 gromadzili dochody na specjalnym rachunku bankowym, kwoty podjęte z tego rachunku po dniu 1 stycznia 1992 r. traktuje się jako dochód podlegający opodatkowaniu w rozumieniu ustawy, z tym jednak że w 1992 r. zwalnia się od podatku dochodowego takie kwoty do wysokości nie przekraczającej kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału w skali określonej w art. 27 ust. 1. W tym wypadku, jeżeli podatnik osiąga również inne dochody, z wyjątkiem określonych w art. 28, 30 i art. 41 ust. 3, dla ustalenia obowiązku podatkowego i wysokości podatku należnego od tych dochodów łączy się je z kwotą pobraną ze specjalnego rachunku bankowego.

Art. 55. 1.[120] Zakłady pracy podwyższą pracownikom wynagrodzenie należne za styczeń 1992 r., przeliczając je w taki sposób, aby po potrąceniu podatku dochodowego od tego wynagrodzenia nie było ono niższe niż wynagrodzenie za ten miesiąc przed przeliczeniem, z zastrzeżeniem ust. 2—5. W wypadku gdy wynagrodzenie należne za styczeń 1992 r. zostanie wypłacone przed dniem 1 stycznia tego roku, zakład pracy podwyższa wynagrodzenie należne za luty 1992 r.

2. Za wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, uważa się należne ze stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz z tytułu umowy o pracę nakładczą wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, wynikające z obowiązujących w zakładzie pracy przepisów o wynagradzaniu.

3. Wynagrodzenie pracownika po przeliczeniu, o którym mowa w ust. 1, nie może być wyższe niż 125% wynagrodzenia przed przeliczeniem.

4. Składniki wynagrodzenia wypłacane za okresy dłuższe niż jeden miesiąc, przysługujące pracownikowi po dniu 31 grudnia 1991 r., z wyjątkiem wymienionych w ust. 5, w wysokości wynikającej z ostatniej ich wypłaty i obliczonej na okres 1 miesiąca, dodaje się do wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, przed jego przeliczeniem.

5. Przy przeliczaniu wynagrodzeń, o których mowa w ust. 1, nie uwzględnia się:

1) odpraw emerytalno-rentowych, nagród jubileuszowych oraz innych jednorazowych wypłat wynagrodzeń i świadczeń związanych z pracą,

2) nagród,

3) wynagrodzeń zwolnionych od podatku dochodowego,

4) składników wynagrodzeń, których wysokość ustalana jest w relacji do najniższego wynagrodzenia ustalonego z uwzględnieniem podatku dochodowego,

5) wynagrodzenia otrzymywanego przez pracownika w innym zakładzie pracy oraz dochodów z innych tytułów.

---

[116] Późniejsze zmiany ustawy: Dz. U. z 1992 r. Nr 21, poz. 86 i Nr 68, poz. 341, uchylenie z zastrzeżeniami: Dz. U. z 1993 r. Nr 11, poz. 50.

[117] Późniejsze zmiany ustawy: Dz. U. z 1991 r. Nr 114, poz. 494 i z 1992 r. Nr 21, poz. 86.

[118] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 22 ustawy powołanej w przypisie 1.

[119] Przez art. 1 pkt 36 ustawy powołanej w przypisie 3; zgodnie z art. 15 ust. 4 tej ustawy przepis w zakresie dotyczącym skreślenia w art. 54 ust. 4 ma zastosowanie również do opodatkowania dochodów i rozliczenia podatku za 1992 r.

[120] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 23 lit. a) ustawy powołanej w przypisie 1.

6.[121] Organy rentowe podwyższą należne od dnia 1 stycznia 1992 r. krajowe emerytury i renty przeliczając je w taki sposób, aby po potrąceniu podatku dochodowego od tych emerytur i rent emerytury i renty nie były niższe niż przed przeliczeniem, a także wskaźniki wysokości świadczeń oraz wysokości wynagrodzenia nie uległy obniżeniu. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

7. (skreślony[122]).

8. Ilekroć w przepisach o ubezpieczeniu społecznym jest mowa o wynagrodzeniu, uposażeniu, przychodzie, dochodzie, podstawie wymiaru składek, przeciętnym wynagrodzeniu, przewidywanym przeciętnym wynagrodzeniu — należy przez to rozumieć po dniu 31 grudnia 1991 r. kwoty uwzględniające podatek dochodowy, z zastrzeżeniem ust. 9 i 10.

9. Wskaźnik pierwszej w 1992 r. waloryzacji emerytur i rent ustala się dzieląc kwotę przewidywanego na dany kwartał przeciętnego wynagrodzenia bez uwzględnienia zwiększeń wynagrodzenia z tytułu wprowadzenia podatku dochodowego przez kwotę przewidywanego przeciętnego wynagrodzenia stanowiącego podstawę ostatnio przeprowadzonej waloryzacji. Kwotę przewidywanego przeciętnego wynagrodzenia bez uwzględnienia zwiększeń wynagrodzenia z tytułu wprowadzenia podatku dochodowego ogłosi Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w trybie określonym w odrębnej ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

10. Przy ustalaniu wysokości świadczeń, o które wniosek zgłoszono w okresie kwartału, w którym wskaźnik waloryzacji ustala się w myśl ust. 9, podstawę wymiaru tych świadczeń oblicza się mnożąc kwotę przewidywanego przeciętnego wynagrodzenia w kwartale, w którym przeprowadzono poprzednią waloryzację, przez wskaźnik wysokości wynagrodzenia.

11. Przy ustalaniu wysokości świadczeń, o które wniosek zgłoszono poczynając od kwartału następnego po kwartale, w którym wskaźnik waloryzacji ustalono w myśl ust. 9, podstawę wymiaru tych świadczeń oblicza się mnożąc kwotę przewidywanego przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim kwartale w rozumieniu ust. 8 przez wskaźnik wysokości wynagrodzenia.

12. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Ministrem Finansów określi sposób przeliczenia wynagrodzeń, o których mowa w ust. 1—5, oraz emerytur i rent, o których mowa w ust. 6, i zasiłków z ubezpieczenia społecznego.

Art. 56. 1. W związku z wprowadzeniem podatku dochodowego wysokość zasiłków (dodatków), które były określone od kwoty najniższej emerytury lub przeciętnego wynagrodzenia, ulega ponownemu określeniu. Nowa wysokość tych świadczeń nie może być niższa od kwot tych zasiłków (dodatków) przysługujących w dniu 31 grudnia 1991 r.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi wysokość zasiłków (dodatków), o których mowa w ust. 1, w relacji do przeciętnego wynagrodzenia obejmującego podatek dochodowy.

Art. 57. 1. Do czasu wygaśnięcia skutków prawnych umów agencyjnych i umów na warunkach zlecenia, zawartych na podstawie odrębnych przepisów, źródłem przychodów w rozumieniu art. 10 jest również działalność wykonywana na podstawie tych umów.

2. Przychód z działalności, o której mowa w ust. 1, ustala się według zasad określonych w art. 14. Przy ustalaniu dochodu odpłatność na rzecz zleceniodawcy wynikająca z umowy na warunkach zlecenia stanowi koszt uzyskania, jeżeli odnosi się do danego roku podatkowego, chociażby jej jeszcze nie poniesiono.

3. Podatnicy, którzy osiągają dochody określone w ust. 1, są obowiązani wpłacać zaliczki miesięczne na podatek oraz składać zeznania roczne według zasad określonych w art. 44 i 45.

Art. 58. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1992 r., z wyjątkiem art. 46, 47, 50 i 51, które wchodzą w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1991 r.

---

[121] W brzmieniu ustalonym przez art. 35 pkt 23 lit. b) ustawy powołanej w przypisie 1.

[122] Przez art. 35 pkt 23 lit. c) ustawy powołanej w przypisie 1.

Egzemplarze bieżące oraz z lat ubiegłych można nabywać na podstawie nadesłanego zamówienia w Wydziale Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 00-979 Warszawa P-1.

Reklamacje z powodu niedoręczenia poszczególnych numerów zgłaszać należy na piśmie do Wydziału Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 00-979 Warszawa, P-1, do 15 dni po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.

O wszelkich zmianach nazwy prenumeratora lub adresu prosimy niezwłocznie informować na piśmie Wydział Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów.

Wydawca: Urząd Rady Ministrów
Redakcja: Biuro Prawne, 00-583 Warszawa, Al. Ujazdowskie 1/3, P-29.
Organizacja druku i kolportaż: Wydział Wydawnictw, 00-979 Warszawa, ul. Powsińska 69/71, P-1,
tel. 42-14-78 i 694-67-50, teleks 825944 WW, telefaks (2) 694-62-06.

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów w Zakładach Graficznych „Tamka" S.A., Zakład nr 1, Warszawa, ul. Tamka 3.

Zam. 2460-1300-93. PL ISSN 0867-3411 **Cena 6000 zł**